

POMENIȚI-VĂ ȘI PĂRINȚII PE CARE I-AȚI AVUT!

Îi îndemn pe credincioși să-și pună părinții în calendarul inimii lor, îi îndemn să meargă la ei la mormânt, să le aprindă o lumânare, să le sărute crucea. Îi rog să le dea o sfântă sărutare, că mulți, mulți dintre ei sunt întru bucuria Cerului, iar dacă unii au mai scăpat, oricum mângâiere mare le faceți când mergeți la mormânt și le veți săruta crucea bătută, de ani de zile, de ploii și de vânt! Îmbrățișați crucea părinților și atunci îi îmbrățișați ictu! Oare nu vă e dor de mama, oare nu plângeți când necazurile vin unele după altele? Câte mame n-am văzut plângând și pomenindu-și în clipa aceea mama: „Mamă, unde ești? Ajută-mă, că sunt la mare necaz!” De aceea pe lângă calendarul nostru ortodox, limitat și el ca spațiu tipografic, rog pe fiecare creștin ortodox să-și facă un calendar al familiei prin care să-și pomenească pe cei dragi adormiți! Ați văzut cum instituția armatei împreună cu biserica, după primul Război Mondial, au socotit ca la ziua Înălțării Domnului să se pomenească toți ostașii români căzuți pe câmpurile de bătaie. Pe mulți dintre ei, tineri feciori, n-avea cine să-i pomenească și atunci i-a luat la sânul ei Maica Biserică pe toți

aceia care s-au erțit pentru noi și pentru țară. Tot așa vedeți că la fiecare Sfântă Liturghie citim pomelnicul, adus de credincioși, al celor vii și al celor morți. Sfântul Nicolae ne spune de ziua hramului: „Mă bucur că ați venit astăzi la mine!”, dar va spune și: „Pomeniți-vă și mâine și în celelalte zile, pomeniți-vă și părinții pe care i-ați avut!” M-aș bucura să aud și să văd că veți pune acolo în calendar, când veți așeza calendarul pe perete, în fiecare an, după ce-l primiți, veți pune niște semne: la această dată mi-a murit mama, la această dată mi-a murit fratele sau sora, și să-i pomeniți odată cu sfinții consacrați deja și canonizați de biserica noastră. Treceți-i și pe părinții dumneavoastră în calendarul sfânt al neamului!

*

Dacă Hristos ar veni astăzi la noi, ne-ar spune: „Nu vă temeți!” De ce să nu ne temem? De moarte. Îi este cuiva teamă de moarte? Să nu vă mai fie, pentru că prin acest „nu vă temeți” Hristos voia să anticipeze biruința pe care o va avea El asupra morții, când va învia, după ce a fost răstignit pe cruce și îngropat! Este „preludiu” la Înviere. De aceea unul dintre mesajele

care vor rămâne peste veacuri, lăsate de Hristos în lume și nouă, este acesta: „Nu vă temeți!” Și vă spun și eu: „Nu vă temeți! Nu vă temeți nici chiar de aceia care ar putea să vă curme firul vieții acesteia, pentru că sufletul nu vi-l pot lua! De aceea bisericile sunt pline de sfinți, pictate cu sfinți, iar mulți dintre ei sunt martiri. Cineva le-a luat viața aceasta pământească, dar n-a putut să le-o ia pe cea cerească, viața veșnică. Aceasta pentru că, prin Hristos, noi trebuie să vedem că nu moartea este ultima etapă, ultima clipă a vieții noastre, nu moartea trage cu lopata cortina la sfârșitul acestui act al vieții noastre, ci, prin mormânt, omul trece în viața de veci. Nu moartea este veșnică, ci viața este veșnică. Dumnezeu n-a creat moartea, ci a creat și ne-a creat viața veșnică. Orice om, că s-a născut acum o mie de ani sau astăzi sau se va naște mâine, el intră în viața veșnică, nu în moarte. Toate mormintele se vor deschide într-o zi și veți vedea părinții, frații, surorile, soțiile s.a.m.d. ridicându-se la ceruri, când va veni a doua oară Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

† IOAN

Bijuteria lirică

Tudor ARGHEZI

Singuratatea mi-e întotdeauna
Și pretutindeni bună-nsfioare,
Asemuindu-mi sufletul cu luna
Care îngheață viața, cum răsare.

Mișcarea-n jurul meu încetinează,
Se micșorează uliți și cetate,
Și oamenii, trecând pe la amiază,
Au gânduri și cuvinte depărtate.

Pasul dulce

Cui să vorbesc de nu știu ce mă doare?
Cine s-asculte sufletul e-n stare
Cu degetul trecut în cingătoare,
Fără să-mi ceară să-i vorbesc mai tare?
Tu pricepeai din gest. Într-o privire
Păstrai comoara ce-mi lipsea

Și cunoșteai și din închipuire
Ce bolți de cer vegheau deasupra mea.
Dar când venea s-asculte îndoiala
La ușa-ntredeschisă către vis,
Îți auzeam pantoful și podeaua...
Și-atunci știam că ușa i s-a-nchis.

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

În 1919, Laboratorul de Igienă se mută de la Cluj la Timișoara, într-o clădire veche, de lângă cea actuală. Dr. Ion Teleguț, directorul acestuia, și arhitectul șef al orașului, Adrian Suci, realizează planurile unui modern institut antirabic. Între anii 1929 și 1936 construcția începe să prindă contur. Stilul este cel al palatelor brâncovenești, cu decorații ornamentale deasupra ferestrelor, cu coloane ce sugerează stâlpii cerdacurilor țărănești, cu brâu alveolar. Clădirea avea parter și două etaje. În 1940, după Dictatul de la Viena, se mută, de la Cluj, Facultatea de Științe Naturale, care își ridică laboratoare și corpul administrativ spre curte.

În anul 1945, o dată cu întoarcerea facultății la Cluj, aici se mută Laboratorul de Igienă de alături. Prin Decretul nr. 644/16.08.1946

Institutul de Igienă - Timișoara

se înființează Institutul de Igienă începe acum o altă etapă de construcții, între anii 1947 și 1949 se construiește acum amfiteatrul cu 200 de locuri,

în zona centrală a clădirii. Cum la vremea respectivă era cel mai mare amfiteatru din Timișoara, aici s-au desfășurat sute de adunări, simpozioane, întâlniri, atât sociale, cât și politice. Se mai realizează, tot acum, un laborator și o bibliotecă ce avea circa 30.000 de volume. Cu puțin înainte de anii 70 se ridică în curtea interioară o clădire modernă pentru laboratoare. În 1970, institutul este comasat cu Centrul de Embriologie Normală și Patologică își ia numele de Centrul de Cercetări Medicale, întreg ansamblul clădirilor are 200 de camere. Astăzi funcționează Institutul de Igienă și Sănătate Publică, iar în spațiile libere - alte forme de învățământ. În fața clădirii principale, pe strada Victor Babeș, se află bustul lui Victor Babeș, savant de renume mondial. Opera aparține sculptorului bănățean Romul Ladea.

Foaia de Jimbolia

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

NOI AMENAJĂRI

Cele mai importante obiective pe care Consiliul orașului Jimbolia și le-a propus pentru acest an se referă la amenajări de parcuri, de zone de agrement sau de terenuri pentru sport și la reabilitări de carosabil și alei pietonale.

Astfel, a fost alocată de la bugetul local suma de 500.000 de lei pentru reabilitarea și amenajarea de curți și parcuri în zona de blocuri din strada Republicii. O parcare va fi amenajată și la spitalul orașenesc, pentru acest obiectiv fiind prevăzută suma de 300.000 de lei.

Un alt obiectiv se află pe Strada Uzinei, unde se vor face reabilitări de carosabil și amenajări de trotuare și parcuri, pentru această investiție fiind disponibilă o alocare financiară de 500.000 de lei.

În lucru se află, la ieșirea din oraș înspre

Grabaț, un parc, întins pe 4.000 metri pătrați, cu loc de joacă și zonă de agrement, acest obiectiv însemnând o investiție bugetară de 435.000 de lei. Zona de recreere va avea un teren de mini-fotbal cu nocturnă, alei cu bănci, iluminat orna-

mental și aparate pentru joacă.

Pe strada Tudor Vladimirescu va fi reabilitat trotuarul spre școala generală, alte alei pietonale urmând să fie refăcute și în zona centrală, aceste investiții fiind bugetate cu câte 140.000 lei și, respectiv, 150.000 de lei.

Alți 250.000 de lei vor fi disponibili pentru amenajarea aleilor de acces la noua piață agroalimentară, la care se speră să se facă în curând recepția, după trei ani de tergiversări a finalizării execuției acesteia. Un alt obiectiv îl constituie demolarea centralei termice din zona de blocuri din strada Republicii.

De asemenea, în luna iunie, urmează să fie montată fântâna arteziană din curtea primăriei, singura dotare care lipsește din recenta amenajare a pavajului și a spațiului de acces dinspre stradă în curtea instituției.

NOUL OPERATOR DE SALUBRITATE

Începând din data de 1 iunie, compania Brai-Cata SRL va presta servicii de salubritate, la Jimbolia, operatorul fiind desemnat, în acest sens, în urma unei licitații organizate de Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Deșeuri (ADID) Timiș. Așadar, vechiul

operator Retim, nu va mai ridica gunoierul din Jimbolia.

Tarifele stabilite de compania Brai-Cata SRL sunt următoarele: 7,56 lei cu TVA/persoană pentru colectarea separată și transportul deșeurilor menajere de la populație, și 94,91 lei cu TVA/m³ de deșeuri pentru colectarea de la operatorii economici și de la instituțiile statului.

Reprezentanții Brai-Cata transmit locuitorilor, societăților comerciale și instituțiilor publice din orașul Jimbolia că au obligația de a încheia un nou contract de salubritate. Încheierea contractelor se va face la sediul Casei de Cultură, str. Tudor Vladimirescu, nr. 88. Cei care refuză încheierea unui astfel de contract pot fi sancționați cu amendă cuprinsă între 500 - 1.000 lei. Mai multe detalii puteți afla la numărul de telefon 0356.456.402 și la adresa de e-mail: office.timis@braicata.ro.

ZIUA COPILULUI

Cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului, Blythwood Banat în colaborare cu Primăria Orașului Jimbolia a organizat „Parcul cu Povești”. Anul acesta, în cadrul proiectului cultural-artistic a fost pusă în scenă piesa de teatru muzical „Țara de nicăieri”.

LUPTĂTORI JIMBOLIENI, PE PODIUM

Luptătorii jimbolienii au urcat pe podium la Campionatul Național de lupte al cluburilor sportive școlare și liceelor cu program sportiv, întrecere ce s-a desfășurat, recent, la Sfântu Gheorghe.

Cel mai bun rezultat l-a obținut Alexandra Catargiu – aur la categoria 73 de kilograme. Colegul ei, Robert Gain, s-a clasat pe poziția a treia la categoria 92 de kilograme.

Cei doi luptători sunt legitimați la CSS Jimbolia și se află sub îndrumarea antrenorului Cornel Dobârcău (foto).

„Comportarea sportivilor noștri a fost una meritorie. Am vizat două medalii și a ieșit așa cum am preconizat”, a declarat Cornel Dobârcău.

VECHEA CENTRALĂ TERMICĂ A FOST DEMOLATĂ

Vechea centrală termică de pe strada Republicii (zona Gării) a fost demolată. În locul acesteia, după eliberarea terenului, vor fi construite alei și parcuri și va fi amenajat și un spațiu verde.

LUCRĂRI DE REABILITARE

Primăria Orașului Jimbolia a demarat lucrările de reabilitare a căilor pietonale, carosabilului și parcurilor din zona blocurilor nr. 10-11 de pe strada Republicii. În cazul apariției unor neplăceri, locuitorii din zonă sunt rugați să se adreseze instituției și nu reprezentanților firmei de construcții.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ANA-MARIA LAZĂR

Foiaia Aeroportului Internațional Timișoara „Traian Vuia”

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

LANSAREA UNEI NOI RUTE DIN TIMIȘOARA CĂTRE STUTTGART

- Timișoara este al doilea aeroport din România pe care vor opera zboruri Eurowings
- 3 zboruri săptămânale, în fiecare zi de luni, miercuri și vineri
- Creșterea numărului de pasageri la Aeroportul Timișoara și susținerea economiei locale

Eurowings continuă să își extindă rețeaua de destinații, prin lansarea unei rute noi din Timișoara către Stuttgart. Această nouă rută este deservită în timpul programului de vară începând din data de 3 iunie 2019, săptămânal, în zilele de luni, miercuri și vineri.

Mohammed Nasr, Business Development Manager Europa Centrală și de Est pentru Eurowings: „Suntem încântați să includem Timișoara în rețeaua noastră de peste 200 de aeroporturi – al doilea aeroport din România, după București. Împreună cu colegii noștri de la Aeroportul Timișoara așteptăm cu nerăbdare să transformăm această nouă rută spre Stuttgart într-o rută de succes, ce asigură o conectivitate mai bună între România și Germania, un zbor important pentru economie, turism și comunitatea de români ce locuiește peste hotare”.

Peter Pullem, General Manager Europa Centrală și de Est pentru Lufthansa Group: „Suntem foarte mulțumiți că, odată cu extinderea Eurowings la Timișoara, Lufthansa Group a devenit și mai activ în România, întrucât continuăm să creștem și să investim pe această piață foarte importantă.”

Daniel Idolu, Director General al Aeroportului Timișoara: „Prezența unei noi companii aeriene pe Aeroportul Timișoara și introducerea unor noi curse aeriene înseamnă noi oportunități atât pentru aeroport, cât și pentru cetățenii din regiunea de vest a țării. Ca și consecință, va crește semnificativ atractivitatea economică a zonei, iar pentru aeroport va însemna o creștere a numărului de pasageri și a cifrei de afaceri”.

TIMISOARA AIRSHOW 2019

15 iunie 2019, ora 19:00
Aeroportul „Traian Vuia”
Timișoara

Concert:
DJ Project

Formații aeriene:
Statul Major al Forțelor Aeriene
Șoimii României
The Pelicans
Blue Wings
Jurgis Kairys
Iacării Acrobați

Realizat împreună cu:
Consiliul Județean Timiș
Statul Major al Forțelor Aeriene
Asociația Patronală a Aeroporturilor din România

Foaiia F de Făget

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

CONTRIBUȚII BĂNĂȚENE LA MAREA UNIRE

Prof. dr. DUMITRU TOMONI

multiple pe care le-a generat și a intensificării politicii de deznaționalizare promovate de cercurile

Dzbuclirea primului război mondial, la 28 iulie 1914, prin atacarea Serbiei de către Austro-Ungaria, a înrăutățit considerabil și situația satelor din zona Făgetului. Războiul a avut urmări dintre cele mai grele asupra populației sătești datorită dificultăților materiale

dominante austro-ungare. Potrivit legilor adoptate în 1914, guvernul și autoritățile locale puteau interveni în producerea și desfacerea mărfurilor, în stabilirea prețurilor și repartizarea forțelor de muncă, potrivit necesităților producției de război. Începând din anul 1915 au fost formate comitete comunale conduse de solgăbirăi, cu sarcina de a susține prin toate mijloacele producția de război și cu dreptul de a recurge în acest scop la forța armată.

Printr-o ordonanță dată de contele Tisza, șeful guvernului maghiar, la 14 ianuarie 1915, fiecare producător era obligat să anunțe cantitățile de grâu, secară, orz și ovăz care-i prisoseau, pentru a fi vândute, cu prețurile stabilite de autorități. Cei care le ascundeau urmau a fi pedepsiți cu închisoa-

re – 2 luni – și amendă – 600 coroane.

În ianuarie 1916 s-a hotărât rechiziționarea rezervelor de făină și grâu, iar la sfârșitul anului s-a trecut și la rechiziționarea slăninii și untului din toate gospodăriile. Se lăsau doar 4 kg slănină și 5-8 kg untură de persoană pe timp de un an. În vara anului 1917 s-a hotărât ca întreaga recoltă să fie sechestrată. Țăranii erau obligați să strângă recolta și apoi să declare cantitățile obținute. Din întreaga cantitate își puteau păstra 15 kg/lună pentru persoanele ce au trecut de 15 ani și 12 kg/lună pentru celelalte. Restul produselor cerealiere erau puse sub sechestru, urmând a fi predate pentru producția de război.

(continuare în nr. viitor)

LICEUL DIN FĂGET ÎMPREUNĂ CU PRIMĂRIA ORAȘULUI FĂGET ASIGURĂ CAZARE ȘI MASĂ ELEVILOR PROVENIȚI DIN ALTE LOCALITĂȚI

„Noi împreună cu familia ta,
te călăuzim spre reușită și împlinire, căci tu ne reprezinți.”

Din luna în care vacanța trece pragul școlilor, școlile se vor primeni în așteptarea bobocilor. Celor care, pentru a continua studiile, doresc să se înscrie la Liceul Teoretic „Traian Vuia”, le facem cunoscut faptul că învățământul făgetean are o vechime de aproape un sfert de mileniu, prima școală românească funcționând, aici, încă din 1774 alături de Școala Confesională Germană atestată încă din 1769 ale cărei cursuri le-a urmat (între anii 1881 - 1883) și marele inventator Traian Vuia. În anul 1919 cele două școli se unifică și formează Școala Primară Urbană din Făget.

Așezarea localității în centrul unei zone cu peste 70 de comunități la întretăierea de drumuri comerciale și strategice, dezvoltarea economică și financiară, cât și atribuțiile administrative teritoriale primite de Făget de-a lungul timpului au făcut ca importanța și prestigiul său cultural și spiritual să se impună, concomitent cu un învățământ de prestigiu. A devenit necesară și posibilă înființarea unui liceu, la început ca școală medie mixtă, în toamna anului 1954,

apoi ca liceu de cultură generală, cu clase de profil real și uman.

Pe toată durata funcționării sale (chiar și în perioada 1977 - 1980 când a fost desființat și a avut clase afiliate), Liceul Teoretic „Traian Vuia” a cuprins și clase din învățământul primar și gimnazial, precum și clase liceale ale cursului seral, populația școlară fiind constantă peste 1325 de elevi, iar cadrele didactice în număr de peste 90.

În prezent școala din Făget funcționează ca liceu teoretic cu profilurile real și uman la filiera teoretică și profilul servicii, specializare economică, la filiera tehnologică. Liceul Teoretic „Traian Vuia” este școală coordonatoare pentru cele 8 școli cu clasele I-IV, și o școală cu clasele I-VIII și pentru cele 9 grădinițe care compun orașul Făget.

Important de reținut, este și faptul că liceul din Făget împreună cu Primăria Orașului Făget asigură cazare și masă elevilor proveniți din alte localități.

POȘTA REDACȚIEI

Elevii ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Elevul Sorin Iatan din satul Bătești, a orașului Făget, ne cere detalii despre sensul și originea expresiei „Până în pânzele albe”. Dragă Sorin, strict gramatical, această expresie este o locuțiune adverbială, cu sensul „fără încetare, până la capăt, până la ultima limită”.

În structura „a urmări până în pânzele albe” pe cineva, înțelesul este „a hăitui, a încolți”. Iar „a merge până în pânzele albe” înseamnă a face tot ce se poate pentru a atinge un scop, a te ambiționa să faci un lucru, chiar dacă nu este viabil, posibil, ori recomandat. Adică a merge până la capăt într-o decizie luată.

În privința originii acestei expresii, opiniile sunt împărțite. Unii susțin că are legătură cu mitologia greacă, mai exact cu o promisiune pe care Iason, conducătorul argonauților, a celor 50 de eroi de pe corabia Argus, i-a făcut-o tatălui său. Argonauții l-au însoțit pe Iason în expediția organizată la porunca regelui Pelias, pentru a aduce Lâna de aur, simbol, în antichitatea grecească, al bogățiilor din țările răsăritene, râvnite de greci.

Promisiunea pe care Iason i-a făcut-o tatălui său a fost că, dacă se va întoarce victorios, semnul triumfului va fi înlocuirea pânzelor negre ale corăbiei sale cu unele albe. Iason, prea bucuros de realizarea sa, a uitat însă să înlocuiască aceste pânze, iar când tatăl său le-a zărit, în depărtare, pe cele negre, a murit de supărare, înainte de a-și revedea fiul. De atunci, „pânzele albe” ar fi devenit semnul unui sfârșit.

DREPTUL DUMNEAVOASTRĂ

ZILE LIBERE ÎN COMPENSAȚIE

Jur. AUREL MIHUȚ

te, nu se acordă zile libere, salariații beneficiază,

Persoanele care trebuie să lucreze în zilele declarate sărbători legale au dreptul la zile libere în compensație, în decurs de 30 de zile, iar în cazul în care, din motive justificabile,

pentru munca prestată în zilele de sărbătoare legală, de un spor la salariul de bază ce nu poate fi mai mic de 100% din salariul de bază corespunzător muncii prestate în programul normal de lucru. În cazul în care angajatorii nu respectă aceste prevederi, respectiv dacă nu acordă zilele libere obligatorii salariaților sau dacă nu îi compensează dacă aceștia sunt nevoiți să se prezinte la lucru, atunci riscă amenzi cuprinse între 5.000 și 10.000 de lei.

Până la finalul anului, românii vor mai beneficia de încă cinci zile libere legale, dintre care doar trei vor pica în timpul săptămânii.

Din albumul cu poze al orașului

Anul 2017, domnul profesor Marcel Avram, edilul Făgetului, la inaugurarea pieței agroalimentare, despre care, Domnia Sa, a spus că „reprezintă o investiție foarte importantă pentru Făget, după centrul civic și alte lucrări de infrastructură”.

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Lipova

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

CELE 8 STRĂZI INCLUSE VOR PRIMI O IMAGINE CU TOTUL NOUĂ ȘI SE VOR ASIGURA CELE MAI BUNE CONDIȚII PENTRU CIRCULAȚIA RUTIERĂ ȘI PIETONALĂ

MIRCEA JICHICI, PRIMAR AL ORAȘULUI LIPOVA

diul Primăriei orașului Lipova

În urma licitației organizate, a fost desemnată firma câștigătoare - SC Porr Construct SRL - care se va ocupa de lucrările pentru reabilitarea celor 8 străzi.

Reprezentanții Porr Construct, prezenți la Lipova, pentru semnarea contractului, în urma discuțiilor purtate cu domnul Iosif Mircea Jichici - edilul orașului Lipova, au asigurat administrația locală de faptul că lucrările vor fi demarate în cel mai scurt timp posibil și acestea vor fi realizate în cele mai bune și

Un nou proiect mult așteptat și foarte important pentru orașul Lipova s-a concretizat în cursul zilei de miercuri, 15.05.2019, contractul de execuție a lucrărilor pentru proiectul care prevede reabilitarea a 8 străzi din oraș fiind semnat la sediul Primăriei orașului Lipova

sigure condiții, dar mai ales faptul că vor fi finalizate în termenul prevăzut.

Proiectul „Reabilitarea infrastructurii rutiere pe străzile 9 Mai, Crucii, Cloșca, Horia, Miron Costin, Mărășești, Oituz și Ștefan cel Mare”, are o valoare totală de peste 5,5 milioane de lei, fiind finanțat de Ministerul Dezvoltării prin Programul

Național de Dezvoltare Locală.

Lucrările prevăzute în cadrul acestui proiect sunt lucrări complexe, care vor oferi celor 8 străzi o nouă imagine.

Cu acest prilej, domnul primar Mircea Jichici, ne-a spus: „Străzile se vor asfalta și vor fi amenajate trotuare. Este vorba de străzi în pantă, străzi greu accesibile, străzi cu pavaj foarte vechi, care nu au fost asfaltate niciodată și ca urmare a introducerii rețelei de apă și canal din ultimii ani, starea lor actuală este una precară. Pavajul existent, un pavaj din piatră brută realizat de sute de ani a dispărut de-a lungul timpului, momentan starea acestor străzi fiind una deloc ușoară sau benefică pentru cetățenii orașului, în special pentru cei care locuiesc în aceste zone.

În urma proiectului se reabilitează, realizat cu bani guvernamentali, prin „Programul Național de Dezvoltare Locală”, cele 8 străzi incluse vor primi o imagine cu totul nouă și se vor asigura cele mai bune condiții pentru circulația rutieră și pietonală”, a transmis primarul orașului Lipova, Iosif Mircea JICHICI.

PRIMĂRIA ORAȘULUI LIPOVA ALĂTURI DE COMUNITATEA ROMANO-CATOLICĂ ÎN DESCHIDEREA UNEI NOI EDIȚII A TRADIȚIONALULUI KIRCHWEIH ORGANIZAT CU OCAZIA HRAMULUI BISERICII ROMANO-CATOLICE DIN LIPOVA

Tradiția organizării binecunoscutului KIRCHWEIH, în rândul comunității romano-catolice din orașul Lipova, a fost dusă mai departe și în acest an cu o nouă ediție deosebită a acestui eveniment unic în zonă.

Sâmbătă, 11.05.2019, începând cu ora 15, în fața Praohiei Romano-Catolice din orașul Lipova, a fost dat startul mult așteptatului Kirchweih, eveniment organizat de Parohia Romano-Catolică Lipova, în colaborare cu AS Caritas Lipova, comunitatea romano-catolică din Lipova și cu sprijinul Primăriei Orașului Lipova și Centrului

Recreativ Orașenesc Lipova.

Alături de organizatori, invitații de peste hotare și comunitatea romano-catolică, din partea autorităților locale, au fost prezenți la deschiderea festivă, Iosif Mircea JICHICI - primarul orașului Lipova, Adrian ANTOCHE - Șef Birou Cultural-Sport și Andrei NEDA - viceprimarul comunei Șistarovăț.

Pentru organizarea acestor festivități deosebite, instituțiile locale s-au bucurat de un sprijin foarte mare din partea mai multor autorități publice: Centrul Cultural Banat-Ja și Forumul

German Arad JA-E.R, Forumul Democrat al Germanilor din România și Departamentul pentru Relații Interetnice la Secretariatul General al Guvernului României, Asociația Formațiunea Bănățeană de Cooperare Internațională „Banația” Timișoara, precum și diverși parteneri și sponsori.

Perechile în port popular au ajuns la Lipova, în fața Bisericii Romano-Catolice, acolo unde o oră mai târziu a avut loc slujba festivă.

După finalizarea ceremoniei religioase, perechile au pornit în pas de marș prin oraș, iar de la ora 18, la Centrul de Recreație de pe strada Bugariu a avut loc un program cultural, urmat de o cină. Tot acolo, de la ora 20, a fost dat startul balului de Kirchweih, la care, printre alte momente foarte frumoase prevăzute în program, a cântat orchestra Die Eber Kapelle din Ungaria.

„Mulțumim tuturor acelor care ne-au sprijinit; în mod deosebit le mulțumim perechilor în port popular care păstrează și promovează patrimoniul cultural și tradițiile populației germane”, au transmis organizatorii evenimentului.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOMNIȘOAREI ADELA POPESCU

Foaia de Giarmata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

LA SĂRBĂTOAREA SATULUI CERNĂTEAZ

Pentru că Giarmata a trăit în luna mai, onoarea unui eveniment aparte, e vorba de vizita premierului României, domna Viorica Dăncilă, am lăsat ca frumusețea rugii de la Cernăteaz, care a avut loc la începutul lunii trecute, să își găsească loc în această ediție a jurnalului nostru. A fost o zi în care cetățenii cu mic cu mare s-au îmbrăcat în haine festive, iar după ce au asistat la slujba de la biserică, ei au venit după amiază, de la ora 17.00, la căminul cultural, unde Ansamblul „Sânziene Bănățene” a susținut un extraordinar spectacol, spre încântarea celor prezenți - părinți, profesori și ceilalți locuitori ai satului.

O MARE SĂRBĂTOARE CU CRUCE ROȘIE ÎN CALENDAR

Timp de mai multe ore s-au perindat pe scenă două generații de elevi din grupa mare și din grupa mică, coordonați de Veronica Kretten și Maria Petchescu. Minunații și talentații copii, soliști vocali, care au prezentat cele mai frumoase melodii folclorice au fost: Maria Florea, Cristian Spoală, Marius Bodea, Alexandru Felciuc, Ana Maria Ardelean, Alin Raicu și Daiana Matirel. Invitați speciali au fost Ramona și Petrică Vița, Dumitru Teleagă, Ioan Surdu și Roberta Selagea. A acompaniat Formația Pro Datina condusă de Adrian Scorobete. Prezentator a fost Ciprian Pop. Ca de obicei, ruga satului s-a desfășurat cu sprijinul Primăriei și Con-

siliul Local Giarmata. Coordonatorul și organizatorul tradițional al rugii satului este familia Tiuch. „Noi sărbătorim strămutarea moaștelor sfântului Nicolae și, în același timp, ruga. Eu sunt născută în sat și sunt legată de aceste meleaguri. Fiindcă pot, mă ocup de organizarea rugii. Reușesc întotdeauna să mobilizez satul, aștept goștii, pregătesc sarmele și bucatele, aducem muzicanții, sunt atentă la tot ce e nevoie. An de an avem succes mare”, a spus doamna **Lenuța Tiuch**.

E O ONOARE PENTRU MINE CĂ AM FOST INVITAT LA RUGA DE LA CERNĂTEAZ

Un invitat special a fost **Călin Dobra**, președintele Consiliului Județean Timiș. Vizita lui în localitate a fost o mare bucurie pentru cetățeni și o mare încântare pentru micii artiști, care au susținut frumosul spectacol folcloric. Domnul Dobra a declarat următoarele: „E o onoare pentru mine că am fost invitat la Ruga de la Cernăteaz și vin cu mare drag de fiecare dată în această comunitate și, de fapt, în toate localitățile unde sunt chemat. Trebuie să recunosc că nu pot ajunge chiar peste tot, pentru că timpul este cel mai mare dușman al nostru. Mă bucur că am ajuns la Cernăteaz, fiindcă aici sunt oameni deosebiți. Am onorat cu mare drag invitația domnului primar Virgil Bunescu și gazdei noastre de la Cernăteaz, Cătălin Tiuch.

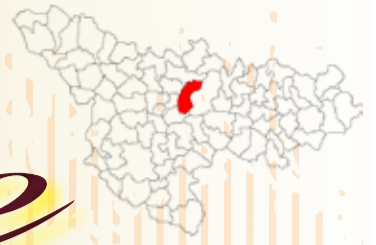
MULTĂ LUME SE VA AȘEZA AICI, PE VIITOR

Tot atunci, domnul **Virgil Bunescu**, primarul comunei Giarmata, a trecut în revistă și celelalte manifestări cultural-artistice cu care sunt delectați locuitorii, într-un an, în comuna Giarmata: „Ziua femeii 8 martie”, „Ziua copilului, 1 iunie”, „Ruga comunei Giarmata” din 8-9 septembrie, „Balul pensionarilor” și „Festivalul de datini și obiceiuri”, în data de 1 decembrie, de Ziua națională a României. „Avem, ne-a spus domnul primar, o agendă de evenimente destul de bogată. Vreau să mai spun că perspectiva satului este foarte bună. Este un loc unde multă lume se va așeza aici, pe viitor. Infrastructura este foarte bună și va fi o zonă râvnită de mulți cetățeni din Timișoara, pentru a-și construi case, aici. În plus, va exista o legătură directă cu autostrada, care se va face anul acesta. Se va putea ajunge, direct de aici, în calea Aradului din Timișoara”.

Doamna **Maria Petchescu**, cunoscuta interpretă de folclor, a avut următorul mesaj. „Noi le mulțumim pentru ajutor și domnului primar Virgil Bunescu, Primăriei și Consiliului Local Giarmata, fiindcă fără sprijinul lor noi nu am fi putut organiza această manifestare culturală, foarte importantă pentru comunitate”.

Foaia de Remetea Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

S-a schimbat mult, foarte mult, în acești ani, fața comunei

Florentina MORAR

Întodeauna, în primăria comunei fruntașe, Remetea Mare, întâlnesc, sau reîntâlnesc, oameni cu care stau mereu de vorbă cu plăcere. Tot astfel, s-a întâmplat și în această deplasare când am întâlnit-o pe o tânără, foarte tânără funcționară a administrației din localitate. Am început dialogul cu domnia sa, sub semnul emoțiilor firești pentru oricine se află în fața unui aparat de înregistrat, dar, încet, încet, am înfiripat o conversație frumoasă, caldă și, mai ales, sinceră.

Ne revedem des, dar rar, foarte rar stăm de vorbă, doamnă Florentina.

▶ Da, pentru că și dumneata și eu, suntem tot timpul, atunci când ne întâlnim, la servici.

Ei, acum te-am rugat să-ți rupi cinci minute din orarul cotidian de lucru, pentru a vorbi tot despre lucru. Despre munca duminică de...

▶ De inspector în cadrul departamentului de resurse umane.

De când lucrezi dumneata în cadrul acestei administrații?

▶ Anul acesta, în luna iulie se împlinesc doi ani. Cum te simți în cadrul colectivului în care lucrezi?

▶ Pot să spun că am cei mai buni colegi din lume. Domnul primar a reușit să facă în așa fel, încât aici la lucru să ne simțim într-un mediu extrem de prietenos. Lucrez în mijlocul unui elect-

tiv unit și politicos. Și dacă am amintit de domnul primar, pot să vă asigur că domnul Ilie Golubov este un om extraordinar din toate punctele de vedere.

Ce te-a determinat să alegi acest loc de muncă?

▶ Cu siguranță, faptul că mi-am dorit să lucrez în mijlocul oamenilor din comuna în care locuiesc.

Și cum ți se pare activitatea?

▶ Frumoasă. Într-un anumit fel, chiar se pliază pe studiile mele. Aici desfășor o activitate care, că vreau sau nu, mă ține tot timpul în priză, ca să spun așa.

De ce?

▶ Pentru că legislația, după cum știți, în țara noastră și nu numai, se schimbă foarte des, sau se completează tot atât de des. Din acest motiv, trebuie să fii mereu bine informat, pentru a putea aplica în mod corect dispozițiile legii.

Dă-mi te rog o veste bună din departamentul duminică. O veste care să bucure cititorii.

▶ În primul rând, creșterea salariului minim pe economie.

La cât a urcat?

▶ La 2080. Iar pentru cei cu studii superioare, la 2350. Iar pentru cei din domeniul construcțiilor, la 3000 de lei.

Spune-mi te rog, așa, mai pe înțelesul tuturor, un angajat cu salariul minim de 2080, câți lei primește în plic?

▶ În plicul de salariu, un muncitor angajat cu salariul minim pe economie de 2080, primește 1263 de lei. Și aici vorbesc despre cei care nu beneficiază de alte sporuri, evident.

Dumneata ce facultate ai terminat?

▶ Sunt absolventă a Facultății de Drept.

Dacă nu ai fi urmat această facultate, ce ți-ai fi dorit să faci?

▶ Cu siguranță aș fi urmat literele. Mi-ar fi plăcut să fiu profesoară, poate și pentru că iubesc foarte mult copiii.

Dacă tot am ajuns aproape de catedră, cum ți se pare școala din comuna voastră?

▶ Cu dascăli buni și cu o conducere atentă la bunul mers al activității de învățământ. Avem o școală modernă, în care s-au făcut investiții serioase.

Dumneata ești născută în comuna Remetea Mare?

▶ Nu, sunt născută în Bistrița, acolo am și copilărit, ca ulterior, să mă stabilesc aici împreună cu părinții.

Ce s-a schimbat în comuna Remetea Mare, în anii de când dumneata locuiești aici?

▶ În primul rând, a crescut bucuria copiilor, prin amenajarea unor parcuri foarte frumoase. Atât în satul reședință de comună, cât și în satul Ianova. Apoi, dacă ne gândim la locuitorii maturi, nu pot să nu amintesc faptul că în acești ani, domnul primar a reușit să asfalteze drumurile comunale, astfel încât la noi se circula ca la oraș și poate mai bine. Se va definitiva în curând și rețeaua de canalizare și apoi, spre bucuria locuitorilor din satul meu Ianova, se va aduce și rețeaua de gaz în perimetrul localității. S-a schimbat mult, foarte mult, în acești ani, fața comunei.

NE-AM ÎNTERESAT PENTRU DUMNEAVOASTRĂ

A ÎNCEPUT PROGRAMUL „RABLA PENTRU ELECTROCASNICE”! IATĂ CE ELECTROCASNICE POȚI SĂ-ȚI CUMPERI

Jur. AUREL MIHUȚ

Programul Rabla pentru electrocasnice având un buget pentru 2019 de 40 de milioane de lei, dublu față de anul 2018, poate fi accesat de cei care doresc să participe, începând de la sfârșitul lunii trecute. În funcție de aparatul cumpărat, voucherele au valori cuprinse între 200 și 400 lei.

Finanțarea pentru achiziționarea de echipamen-

te electrice și electronice de uz casnic, se va acorda sub formă de vouchere, după cum urmează: 200 lei pentru mașini de spălat rufe cu eficiența energetică A++; 300 lei pentru mașini de spălat rufe cu eficiența energetică A+++; 300 lei pentru mașini de spălat vase cu eficiența energetică A++; 400 lei pentru mașini de spălat vase cu eficiența energetică A+++; 400 lei pentru aparate de aer condiționat, inclusiv aparate de aer condiționat portabile, cu eficiența energetică la răcire (A+++ / A++); 300 lei pentru categoria frigider / combine frigorifice / lăzi frigorifice / congelatoare cu eficiența energetică A++; 400 lei pentru categoria frigider / combine frigorifice / lăzi frigorifice sau congelatoare

cu eficiența energetică A+++; 200 lei pentru televizoare cu eficiența energetică A și A+ și 400 lei pentru televizoare cu eficiența energetică A++ și A+++.

Solicitantul beneficiază de valoarea unui voucher la achiziționarea unui aparat eligibil, în schimbul predării unui aparat echivalent, cu excepția mașinilor de spălat vase care vor putea fi achiziționate la schimb cu oricare alt electrocasnic din program (frigider, televizor, aer condiționat, mașină de spălat rufe). Inscriserile se vor face direct la magazin (inclusiv online), iar predarea echipamentului uzat se va realiza la momentul livrării celui nou achiziționat.

Rubrica elevilor

Elevii NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Pe adresa electronică a jurnalului nostru, o elevă a școlii din comuna Remetea Mare, ș-a arătat interesată de originea și sensul expresiei „Eu pentru cine votez?”. Întrebarea își are originea în celebra replică a Cetățeanului turmentat, din comedia „O scrisoare pierdută”, de I.L. Caragiale, care, la peste un secol de când piesa a fost pusă în scenă pentru prima dată, în 1884, este încă foarte vie în mentalul colectiv, intrând în limbajul curent, cu întreaga sa încărcătură ironică.

„Eu pentru cine votez?” este o expresie pe care noi, românii, de la Caragiale, până astăzi, o recunoaștem ca fiind emblematică pentru o lume care, cum spunea autorul însuși, în 1896, se aseamănă cu un vast bălci, în care totul este improvizat, totul trecător, nimic înființat de-a binele, nimic durabil.

Astăzi, rămâne la latitudinea fiecăruia dintre noi să înțeleagă cum și cât s-a transformat realitatea românească în cei peste 134 de ani care au trecut de când Cetățeanul turmentat rostea pentru prima dată pe scenă: „Eu pentru cine votez?”.

Din albumul bisericii noastre

Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, împreună cu domnul primar Ilie Golubov și părintele paroh, la ridicarea și punerea noul turle pe lăcașul de cult, și fixarea Sfintei Cruci în punctul cel mai înalt al bisericii, după furtuna devastatoare din anul 2017.

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Dumbrăvița

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DUMBRĂVIȚA VA BENEFICIA DE TOT SPRIJINUL PENTRU A REALIZA INVESTIȚIILE ÎN COMUNĂ

DANIEL SUCIU, VICEPREMIER

La sfârșitul lunii trecute, vicepremierul țării, domnul Vasile-Daniel Sucișu, ministrul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice a efectuat o scurtă vizită în comuna Dumbrăvița. Oaspetele și cei care l-au însoțit, au fost primiți de administrația locală condusă de domnul primar Victor Malac, iar membrii Ansamblului Dumbrăvițean i-au întâmpinat tradițional, cu pâine și sare. Delegația ministerială a vizitat „Centrul de zi pentru îngrijirea copiilor”, investiție finanțată cu fonduri europene, în scopul găzduirii copiilor cu dizabilități și a copiilor proveniți din familii monoparentale și familii cu venituri reduse. La intrarea în instituție

copiii au dăruit ministrului Daniel Sucișu o icoană pictată pe sticlă, produsă în atelierul de artă al centrului de zi. Vasile-Daniel Sucișu a fost încântat să stea de vorbă cu beneficiarii centrului,

dar și cu personalul specializat pentru îngrijirea copiilor cu dizabilități. Directoarea centrului, Alina Lozici a prezentat funcțiunile centrului de zi și activitățile desfășurate în cadrul instituției. La ieșirea din clădirea centrului de zi, primarul Victor Malac alături de echipa sa, a prezentat obiectivele realizate în localitate cu fonduri europene în cadrul Programelor de Cooperare Transfrontaliere România-Ungaria și România-Republica Serbia, în cadrul Programului Operațional Regional și al Programului Național de Dezvoltare Locală. De asemenea, au fost prezentate proiectele care sunt în desfășurare și obiectivele viitoare necesare comunei.

La sfârșitul vizitei, domnul Daniel Sucișu a dat asigurări că Dumbrăvița va beneficia în continuare de tot sprijinul ministerului pentru a realiza investițiile din comună și concret, va sprijini realocarea de fonduri europene, pentru construcția școlii gimnaziale.

1 Iunie - ZIUA copilului

Primăria Dumbrăvița împreună cu Consiliul Local Dumbrăvița și-a propus să le ofere celor mici un program special, care să-i bucure și să le ofere amintiri memorabile din copilărie. Așadar, programul a fost deosebit de variat. De dimineață au avut loc o serie de evenimente desfășurate la „Centrul de zi” sau în arenele sportive: fotbal, handbal, baschet, tenis de masă.

Dacă vremea a fost nefavorabilă, sala polivalentă s-a dovedit destul de generoasă, cu spațiu, sunet și lumini. Au fost decernate premiile la competițiile dimineții, iar apoi, pe tot parcursul zilei, juniorii s-au putut bucura de prezența unor mascote Disney, dar cu siguranță cel mai așteptat moment al zilei a fost show-ul oferit de magicieni, cei care pur și simplu, i-au amuțit pe micuți, prin momentele de iluzionism. Ziua a continuat cu program de dansuri, jocuri, muzică, pictură pe față, clownerie și multe alte distracții, iar seara a concertat celebra trupă *The Skywalkers* din Dumbrăvița.

Din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile, 1 Iunie - Ziua Internațională a Copilului, care inițial, era organizată în aer liber, a fost sărbătorită în Sala Polivalentă din Dumbrăvița. Evenimentul organizat de

MEDALIE DE ARGINT ÎN SUPERCUPA NAȚIONALĂ DE TENIS DE MASĂ

ACS DUMBRĂVIȚA ESTE VICECAMPIONA ROMÂNIEI

ACS Dumbrăvița s-a calificat în al șaselea an consecutiv, în finala Superligii Naționale de tenis de masă feminin. Anterior, Dumbrăvița a câștigat titlul în cele patru ediții de Superligă din perioada 2014-2017.

Primul tur s-a jucat la Dumbrăvița, marți 28 mai 2019, începând cu ora 10 în Sala Polivalentă, cu echipa Farul Constanța, practic, o reeditare a confruntării de anul trecut. După un început ezitant, sportivele dumbrăvițene s-au impus și au câștigat turul cu 5-4. Returul de la Constanța, programat vineri 31 mai, s-a terminat cu victoria de 5-3 pentru sportivele de la Farul Constanța.

Așadar, după o competiție strânsă sportivele din Dumbrăvița pierd în fața colegelor din Constanța. CS Farul Constanța e campioana României, după ce a câștigat returul Superligii feminine, împotriva ACS Dumbrăvița!

Lotul Dumbrăviței a fost compus din jucătoarele: Izabela Lupulesku, Zanfir Andreea și Mihaela Roxana Dospina Ilie.

Aduc mulțumiri domnului...

DANCE SHOW ÎN SALA POLIVALENTĂ DIN DUMBRĂVIȚA!

Duminică 2 iunie 2019, la Sala Polivalentă din Dumbrăvița s-a desfășurat un spectacol de gimnastică ritmică și dans modern, organizat de „Clubul Rhythmic Dance” din Dumbrăvița și susținut de antrenora de dans Roxana Iacob, împreună cu antrenorele Lorena Stog și Dana Homiuc. La acest eveniment dedicat dansului au participat aproxima-

tiv 60 de copii care învață la Grădinița și Școala Gimnazială din Dumbrăvița, iar programul a cuprins momente de balet, gimnastică ritmică și dans modern. A fost un spectacol excepțional de muzică și poezie prin dans. Mișcările micilor sportive arătate cu grație și dezinvoltură sunt rodul unei pregătiri continue, cu antrenori profesioniști.

Aduc mulțumiri domnului CONSTANTIN NICOLAE, pentru sprijinul acordat în realizarea acestei pagini - ROXANA FURDEAN

Foaiia de Măureni

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

DE PRIN SATE ADUNATE

Școala Gimnazială Măureni a organizat și desfășurat de „Ziua învățătorului”, 5 iunie 2019, două activități deosebite: „Joc șah sunt mai inteligent!” La Școala Gimnazială „Ioan Ciucurel” din Șoșdea și „Îmi place fotbalul!” pe terenul de fotbal al Școlii Gimnaziale Măureni, activități cu un mare impact asupra elevilor, cadrelor didactice și comunității locale.

Activitățile fac parte din Proiectul „De prin sate adunate” aflat la cea de-a XIII-a ediție și a avut ca participanți elevi și cadre didactice din șase școli partener: Școala Gimnazială Măureni; Școala Gimnazială „Ioan Ciucurel” din Șoșdea; Școala Gimnazială Fizeș; Școala Gimnazială Tiro; Școala Gimnazială Berzovia și Școala Gimnazială Ramna. Ca de fiecare dată ne-am bucurat de prezența d-lui Bolintiș Mihai, președintele Asociației Județene de Șah Caraș-Severin, care a arbitrat și a condus desfășurarea concursului „Joc șah sunt mai inteligent!” la cel mai înalt nivel. Ne-am bucurat de prezența d-l prof. Seracin Ioan, mare pasionat de șah, cadru didactic pensionar și fost director al școlii noastre care, de fiecare dată

raspunde cu entuziasm la activitățile la care este solicitat să participe. Nelipsit de la nici o ediție desfășurată de școala noastră este și d-l Narcis Lazăr directorul Direcției Județene de Tineret și Sport Caraș-Severin, care a venit cu „tolba” plină, de la diplome, cupe, medalii și tricouri personalizate pentru fiecare participant.

Evenimentul s-a desfășurat prin autofințare, dar și cu ajutorul sponsorilor: Primăria Comunei Măureni; Direcția Județeană de Tineret și Sport Caraș-Severin; SC Truță Company; Fam. Masay; D-na Riteș Mihaela; D-l Dăncilă Ioan. Tuturor dorim să le mulțumim că au fost alături de noi.

Cel mai așteptat moment a fost desigur cel al desemnării premiilor. Astfel în cadrul activității „Îmi place fotbalul” echipele care au urcat pe podium au fost: Locul I - Școala Gimnazială „Ioan Ciucurel” Șoșdea; Locul II - Școala Gimnazială Măureni; Locul III - Școala Gimnazială Fizeș. Totodată a fost premiat și cel mai bun golgheter - elevul Vereșan Cristian de la Școala Gimnazială Măureni; cel mai bun portar - elevul Popa Natan-ael; cel mai bun jucător - eleva Ciurariu Mădălina

Maria de la Școala Gimnazială Fizeș.

Podiumul activității „Joc șah sunt mai inteligent” la echipe a arătat astfel: Locul I - Școala Gimnazială Măureni; Locul II - Școala Gimnazială „Ioan Ciucurel” Șoșdea; Locul III - Școala Gimnazială Fizeș. La individual clasamentul a fost: Locul I - Weidle Remus Benjamin de la Școala Gimnazială Măureni; Locul II - Groza Sorina Adriana de la Școala Gimnazială Fizeș; Locul III - Șot Emanuel de la Școala Gimnazială Măureni. Totodată a fost premiat și cel mai tânăr participant: elevul Ursachi Natanael de 8 ani. La finalul competiției toți elevii participanți au jucat un simultan, cu nimeni altul decât d-l Bolintiș Mihai, spre bucuria și „deliciul” celor prezenți.

O zi cu încărcătură emoțională deosebită și pentru acest lucru nu putem fi decât recunoscători elevilor participanți, direcțiunii școlii, cadrelor didactice care au dat dovadă de implicare și profesionalism și tuturor celor prezenți de la arbitrii, parteneri, invitați și sponsori, pe care îi așteptăm cu drag și la ediția viitoare.

PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. LUCIA MUȚULESCU

Foaiia F de Lugoj

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

LUGOJUL DE ALTĂDATĂ, ÎN AMINTIREA UNUI CETĂȚEAN DE ONOARE

Unul din Cetățenii de Onoare ai municipiului Lugoj este romancierul și eseistul Nicolae Breban. Din rarele confesiuni ale acestui prolific prozator, aflăm: „Eram elev la Liceul „Brediceanu”, luam ore de pian și de vioară, citeam tot ce-mi cădea în mână, visam o mare prietenie și un august magistrul! Ba mai eram și îndrăgostit, după-amiezile ieșeam și făceam îndelungi plimbări pe Corsoul orașului cu o fetișcană blondă, elevă la Școala pedagogică de fete și pe care o chema Cheți. Dar era „în taină”, eram mai mult decât îndrăgostit, eram de-a dreptul „pasionat” de o domnișoară ce purta, pentru mine, dar și pentru cei cu care intra în atin-

gere, un mister cu o ciudată coloratură senzuală. Pe această fermecătoare și aproape inabordabilă ființă o chema Monica și era fiica unei nepoate a Vlădiciei, Anuța Tufescu, personalitate influentă în oraș, și care administra marele palat al Episcopiei Unite. O domnișoară pe care nu aveam cum s-o invit la un „spațiu”, Monica, înaltă, blondă cu ochii albaștri, vibrând de inteligență, era mândră, „distinsă” prin fire, cu doi ani mai mare ca mine, elevă la Liceul de fete „Julia Hașdeu”, și ei îi făceau curte, probabil, plăvanii de colegi ai mei cu câțiva ani mai avansați în studiile liceale. Fetele și femeile au jucat un rol major în existența mea.

În Lugojul dominat de avocați, funcționari, morari, meseriași, măcelari și tăbăcari vestiți și bine așezați - a scris dânsul cel dintâi roman de mare construcție epică, romanul Francisca. Și am trăit «vara așteptării», tipăririi romanului meu, la Lugoj, unde fugeam în fiecare vară și unde terminasem romanul. A fost un fel de tortură, deoarece,

după ani și ani de «vis al romanului», reușisem cu doi ani înainte să finalizez a treia variantă, iar manuscrisul a trebuit să aștepte încă doi ani aruncat undeva într-un dosar, printre alte mii de manuscrise care-și așteptau de ani rândul, până când am avut norocul ca Bogza, care, bineînțeles, nu mi cunoștea cartea și habar nu avea dacă aveam talent sau nu, dar îl adora efectiv pe Nichita, să cedeze rugămintilor insistente ale acestuia și să-l sune pe Gafița, redactor-șef, promițându-i că îl ajută într-un conflict pe care acesta îl avea cu Eugen Barbu, scriitor în «urcare» la acea dată.

Era cald în acea vară lugojeană a anului 1965, eram singur cu strămătușa mea, care o adoptase și o crescuse pe mama mea, Wilhelmina Ketzenmacher, care-mi gătea și mă îngrijea, mergeam la strand, la bazin, îmi făceam zecile sau sutele de ture de înot, conversam cu tinerii de pe margine sau curtam tinerele doamne care se prăjeau la soare.”

LA TRECUTU-ȚI MARE, MARE VIITOR!

Cu amintirea acestui vers al Poetului Național am urmărit, la începutul acestei luni, proiectul educativ susținut de Primăria Municipiului Lugoj, „Viitorul în mâinile mele”, un proiect organizat de „Honeywell Life Safety Lugoj” și ajuns, în acest an, la cea de a XI-a ediție cu concursul a 24 de elevi de la liceele lugojene. Elevi care și-au prezentat, în eseurile lor, o nouă viziune a viitorului orașului în care trăiesc.

Proiectul a dat frâu liber imaginației creatoare, după cum aflăm din spusele elevei Maria Jipa de la Liceul „CoriolanBrediceanu”: „În primul rând, ne-am gândit la transport, ar fi util să existe un metrou. Apoi ne-am gândit la bicicliști și am creat în machetă piste și parcuri pentru biciclete. Ne-am gândit și la un parc pentru animale, un altul de distracții, un centru de tineret unde cei ca noi pot să meargă să practice sporturi, muzică, desen.”

POȘTA REDACȚIEI

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Doamna Maria Neagu, din orașul Lugoj, ne întreabă dacă cunoaștem ce amenzi ar putea primi firmele care își țin angajații peste program și nu-i recompensează?

Convinși că nu face referire la instituția noastră, o asigurăm pe doamna Neagu, că firmele care își țin angajații peste program fără a îi plăti, ar putea fi amendate și cu 3.000 de lei pentru fiecare angajat care lucrează peste program și nu este plătit. Asta prevede un proiect pentru modificarea Codului Muncii, ajuns la vot în Camera Deputaților.

Specialiștii în resurse umane și psihologii atrag atenția că epuizarea profesională are efecte negative asupra sănătății și vieții personale.

În prezent, legea prevede că firmele ai căror angajați muncesc mai mult decât ar trebui pot fi amendate cu sume cuprinse între 1500 și 3000 de lei. Indiferent de câți angajați muncesc în plus.

Dacă va fi aprobat proiectul, vor fi amendate cu aceleași sume, însă pentru fiecare angajat care lucrează peste program. Bineînțeles, încălcarea legii va trebui dovedită de Inspectoratul Teritorial de Muncă.

Munca peste program și volumul mare de responsabilități duc la epuizare profesională - cunoscută drept „sindromul burnout”.

Luminița Băltărețu, psihoterapeut: „Persoana care ajunge la această epuizare a ajuns la un moment dat să își depășească limitele, ea nu e conștientă că ea muncește prea mult. Sunt momente în care nu poți să te ridici din pat și nu poți să faci nimic”, ne avertizează psihoterapeutul.

Eminescu este un fenomen original

Constantin Noica

Au trecut 130 de ani de când, într-o zi de 15 iunie, și-a încheiat misia divină pe pământ, bănațeanul nostru Mihai Eminescu. Pentru cine nu știe, strămoșii paterni ai poetului provin dintr-o familie românească din Banatul ocupat de turci. Să ni-l apropiem de readucerea aminte, printr-un frumos poem semnat de Radu Gyr.

Baladă pentru Eminescu
(fragment)

Radu GYR

*Te-au slăvit în cărți și în poeme
Și te-au înălțat iconostas,
Ca să fulgeri tânăror peste vreme,
Cu vecii de cremene sub pas.*

*Te-au văzut voevodând voroave,
Ciobănind genune și zăpezi,
Potcovar de fum bătând potcoave
Negurilor strânse în cirezi.*

*Te-au crezut gigantic Sfarmă-Piatră
Care sparge piscul viforos,
Și fierar înfierbântând pe vatră,
Mările călite sub baros.*

*Împărat, ți-au scris pe tâmpile steme.
Făt-Frumos, ți-au pus în mâini hanger.
Și-au cules, din pana ta, blesteme,
Viscole și răzvrătiri în cer.*

*Ci, netrebnic, eu adulmec zării,
Pașii tăi pe unde te-au fost dus,
Și-nsetat pe drumurile Țării
Dibui urma ta de blând Iisus.*

(Convorbiri literare, 15 iunie 1939)

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Bata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

La Bata și în acest an, vor continua cele două mari festivaluri

Ion MICURESCU - Primar al comunei Bata

În drumul spre Bata, la marginea pădurii, o pasăre cu aripile plușate și tremurătoare zboară la înălțimea mașinii. Opresc mașina, deschid fereastra, afară mirosea îmbătător a lămâiță, a busuioc și a mentă sălbatică. Ce frumusețe! I-am povestit apoi și domnului primar și, el m-a asigurat că „pământul bătanilor este binecuvântat”.

Domnule primar, mă uit cu plăcută surprindere la școala comunei Bata, la clasele ei și nu pot să nu vă întreb cât din efortul financiar depus aparține comunei, primăriei din Bata?

▶ E important de știut asta și, de aceea salut întrebarea, asigurându-te atât pe dumneata, cât și cititorii noștri din Bata, că contribuția noastră la modernizările făcute la aceste instituții de învățământ, dar mai ales la obiectivele mari, s-a ridicat la 4%, iar diferența de 96% reprezintă contribuții din afara bugetului nostru. Practic, noi am asigurat, am contribuit mai exact, cu o parte de cofinanțare.

Știu că ați mai desfășurat și serioase lucrări la un pod.

▶ Da, vezi dumneata, acest culoar, acest coridor pan-european ce va deservi, în viitor, trecerea unui tren de mare viteză, taie, la Bata, terenul agricol în două, ori în acest caz, ne-am trezit că oamenii nu mai au acces la 200 de hectare de teren. Și în acest caz cine să facă? Oamenii nu au acest potențial, astfel că era nevoie să se implice, în acest demers, administrația locală. Pentru a nu rămâne nelucrată respectiva suprafață de teren.

Unde se află acest pod acum?

▶ Chiar pe terenul agricol din Bata. Acolo unde se află cea mai mare pepinieră de plopi energetici.

Îmi puteți da câteva date despre...

▶ Sigur, acolo vom întâlni două pasaje mari, având lățimea de 14 metri și înălțimea de 4,57. Dar, vă dați seama cu cât se ridică niveleta, dacă partea de trecere este de 4,57 metri. Apoi mai vin tronsoane...

E un adevărat dig artificial.

▶ Ei, asta e, îți dai seama ce înseamnă acest dig artificial, în eventualitatea unei revărsări a râului Mureș?

Poate că cei îndrituiți să calculeze aceste lucrări, cred că nu va mai ieși Mureșul.

▶ E o prostie! Ascultă-mă pe mine, e o prostie! De ce?

▶ Pentru că nimeni nu poate spune asta, ni-

meni nu poate da o asemenea asigurare. Cine poate face asemenea afirmații? Cine ne garantează că nu vor mai fi „ruperi de nori”, cum se spune în zona noastră, ruperi care să ducă la o nouă revărsare a acestui râu numit Mureș? A apelor sale, care se retrăgeau relativ ușor fără acest dig. Tu crezi Roxana că oamenii, consătenii mei, au uitat că în anul 1970, ori în 1975, sau în '98, apa Mureșului a ajuns până în pragul primăriei? Cine, domnișoară Roxana își asumă responsabilitatea, în cazul în care Mureșul va mai porni într-o zi spre sat? Bine ar fi să nu fie așa, dar...

Sunt totuși, domnule primar, niște calcule, niște măsurători...

▶ Sunt, e adevărat, sunt făcute calcule făcute cu niște podețe de echilibrare, dar eu nu cred! Nu sunt specialist, dar ca unul care am trăit, pe viu, inundațiile din anii pe care i-am amintit, nu cred.

Domnule primar, foarte mulți cititori, foarte mulți colegi ai dumneavoastră, primari din partea județe, vor să afle dacă și în acest an, cele două mari festivaluri care duc numele comunei Bata până dincolo de hotarele Banatului și ale țării, își vor păstra aceleași etape, aceleași luni de desfășurare?

▶ Categorie da! La Bata și în acest an vor continua cele două mari festivaluri.

DIN LUMEA LUI „BADE IOANE”...

Însoțind-o pe scriitoarea Delia Micurescu, prin lumea satului său, pătrundem, pe neașteptate, într-un univers magic, care odată, demult, era al acestei țări și pe care, fără de voia lor, oamenii acestei țări l-au pierdut.

„În armată auzeai și una, și alta. Și de bine, dar și de rău. Unul și-a tăiat, cu voia, degetele de la mână. Altul s-a lovit cu parul în ochi, înadins, ori și-a rupt vreun picior pe mai multe locuri. Numai să scape de front, de linia întâi.

Furierul comandantului, cu care s-a împrietenit, îl sfătuie pe Maxim să se prefacă surdo-mut. Greu rol. Și Maxim își încercă norocul. Îl trimiseră la infirmerie, pentru consultație.

Prima probă îl prinse nepregătit pe Maxim.

Doctorul îl întrebă, chiar când deschise ușa:

- De unde ești, cătană?

- De la Bata... se sperie Maxim, că răspunde surdo-mutul din el. Și se trezi cu două palme peste

obraji, de-i țiuiră urechile.

Apoi, doctorul îi înșiră toate numele de localități, de la Bata până la Săvârșin, în ordine perfectă: Bata, Țela, Bacăul-de-Mijloc, Ostrov, Viriș-Mort, Birchiș, Căpâlnaș, Valea-Mare, Săvârșin.

- Am fost doctor la Birchiș, la începutul carierei mele. Ai noroc!... Dacă ai sânge rece scapi, dacă nu, vei muri în linia întâi!...

Și doctorul îl trimise în fața altei comisii.

«Acolo, îmi amintesc bine, povestea Maxim, cum mi-au desenat cu cretă două cercuri și m-au îndemnat prin vorbe meșteșugite să m-așez cu picioarele în mijlocul lor. Eu m-am pus tot în afara cercului. După ce m-or supus și la alte încercări, unul din comisie a grăit: „Poți să pleci!” Era o altă probă. Eu n-am ieșit afară până când nu m-or luat ei de mână și m-or dus în fața ușii. Eram bine instruit de prietenul meu, furierul, să fiu foarte atent până în ultima clipă, că au niște încercări grozav de viclene.

Am ieșit din încăpere. Mai aveam de coborât scările. Am pornit încet, cu capul între umeri, pășind rar, treaptă cu treaptă. Gândeam în mine. Acu', acu', mai pică vreo pacoste. Inima mi se împietrise. Îmi țineam răsuflarea. Parcă și ea mă trăda. Nimic. Nici o mișcare. Când am călcat pe ultima treaptă, o trosnitură ascuțită îmi asurzi urechile. Și o cutie, care suna a gol, fu trimisă de sus. Se rostogolea pe scări, în urma mea. Mă lovi peste picioare și se opri înaintea-mi. Nici un fir de păr nu mi s-a clintit de acel zgomot al morții. Am atins cutia cu bocancul. M-am aplecat. Am ridicat-o. M-am uitat lung la ea. Am pus-o pe trepte. Fără să-mi întorc măcar o clipă capul în spate. Și am plecat.

Acea clipă de sânge rece m-a ținut în viață. M-a scăpat de la moarte.»

Maxim scâpă de linia întâi. De frontul morții. Avu stea în cer să trăiască și să ducă mai departe aura neamului său.”

POȘTA REDAȚIEI

CITITORII ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

JUR. AUREL MIHUT

Doamna Maria Onescu, din satul Țela, ne întreabă în ce condiții se pot pensiona mai devreme femeile? Răspunsul nostru este Conform Legii nr. 263/2010 a pensiilor, adică, atât femeile cât și bărbații pot beneficia de pensie anticipată. Femeile pot ieși la pensie anticipată cu maximum 5 ani înainte de limita de vârstă standard, cu condiția să aibă un stagiul de cotizare cu 8 ani mai mare decât cel cerut de lege pentru un stagiul de cotizare complet.

Stagiul în actuala lege este de 35 de ani pentru femei, deci, pentru a se pensiona cu 5 ani înainte

de termen, trebuie să aibă 8 ani în plus de cotizare, adică 43 de ani de muncă. Vârsta de pensionare la femei este de 63 de ani, iar atingerea acestei vârste plus stagiul de cotizare se realizează treptat. Conform anexei nr. 5 la Legea Pensiilor, vârsta standard de pensionare în anul 2019 este de 61 de ani, iar stagiul de cotizare este de 31 de ani. Deci femeile care vor să se pensioneze anticipat în anul 2019 trebuie să aibă 39 de ani de cotizare.

Cuantumul pensiei anticipate se stabilește în aceleași condiții în care se stabilește cel al pensiei pentru limită de vârstă. La ora actuală, legislația prevede că stagiul complet de cotizare pentru femei este de 35 de ani (reamintim că stagiul minim e de 15 ani), iar vârsta standard de pensionare pentru femei este de 63 de ani. Atingerea vârstei standard de pensionare de 63 de ani și a stagiul-

lui complet de 35 de ani se realizează treptat, prin eșalonarea prevăzută de Legea pensiilor, abia în anul 2030. Doar la bărbați fiind atinse deja limitele stabilite (35 de ani și 65 de ani). Ceea ce înseamnă că, în prezent, ele sunt mai scăzute.

Prin urmare, cine vrea să se pensioneze anticipat anul acesta se raportează la aceste două numere. Până la finele anului, vârsta-standard ajunge la 61 de ani și două luni, iar stagiul complet, la 31 de ani și două luni. La data îndeplinirii condițiilor pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă pensia anticipată se transformă în pensie pentru limită de vârstă și se recalculează prin adăugarea perioadelor asimilate și a eventualelor stagii de cotizare realizate în perioada de suspendare a plății pensiei anticipate. Transformarea pensiei anticipate în pensie pentru limită de vârstă se face din oficiu.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Biled

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Politica mea este dictată doar de interesele consătenilor mei

Cristian DAVID - Primar al comunei Biled

Domnule primar, ca să ajungem la ale primăriei, nu vă întreb despre proiectele definitive, ci despre cele aflate în lucru?

► Vom continua, desigur, toate proiectele, și nu sunt puține, atât pe cele care se află în lucru, cât și pe cele pentru care am obținut sau așteptăm finanțare. Cum spuneam, înaintea vorbelor trebuie să fie puse faptele.

Aș mai insista pe acest subiect, dar cum ne aflăm în luna sfârșitului de an școlar, doresc să vă întreb cum vedeți rolul școlii în pregătirea copiilor pentru viitor?

► În primul rând, mi-aș dori să înțelegem toți cei care suntem părinți, că școala nu poate face mai mult decât poate face familia pentru viitorul unui copil. Acolo, în familie se pregătește viitorul unui copil și se pavează drumul lui spre viitor. Nu poți aștepta ca părinte, ca școala să suplinească lipsa ta de interes pentru educația propriului copil, tot așa cum nu poți aștepta, ca cetățean al comunei, ca primăria să vină să-ți tundă iarba din curte. Acolo, în sânul familiei, se clădesc primele trepte ale educației care țin și de simț și de bun simț.

Domnule primar; vă mulțumesc.

► Și eu îți mulțumesc că mi-ai dat prilejul să vorbesc și despre altceva decât despre munca mea, despre rezultatele muncii mele aflate la vedere.

Trec, în drumul meu spre Biled, pe ceea ce odată, demult, se numea „Șoseaua milionarilor”. Departe, spre apus, firul unui nor alb ca un voal de mireasă dantela cerul. Soarele trecu prin dreptul său luminându-l și sfârtecându-i simetria. Când am intrat în dreptul primăriei, piticul acela de nor, subțire și destrămat adineauri, se învărtosase într-un ghem de culoarea mercurului.

Domnule primar, stăm de vorbă la scurt timp după încheierea alegerilor pentru Parlamentul European.

► Vrei să știi cum văd eu rezultatul acestor alegeri?

Da.

► Domnișoară, timpul, care este cel mai obiectiv și necruțător judecător, ne va arăta dacă poporul a optat inspirat sau nu. Din punctul meu de vedere, s-ar putea să regretăm faptul că ne-am lăsat amăgiți, nu de partide, ci de străinii care își simțeau interesele amenințate în favoarea poporului român.

Poate că de această dată, opoziția a venit în fața electoratului cu promisiuni mai frumoase.

► Domnișoară Roxana, nu orice promisiune frumoasă este neapărat și adevărată. Așadar, omul trebuie să fie atent și la binomul: adevăr-fals. Votul e ca banul: e bine să-l ai, dar și mai bine să știi să-l dăruiești. Vom mai vedea. Oricum, eu felicit locuitorii comunei mele că au venit la vot, indiferent cum și-au exprimat simpatiile politice. Alegerile s-au încheiat, iar eu și colegii mei din Primăria Biled, trebuie să continuăm munca noastră în folosul tuturor oamenilor din Biled. Politica mea este dictată, doar, de interesele consătenilor mei.

S-a pedalat, foarte mult, pe durata campaniei europene, pe sentimentul patriotic.

► Roxana, „limba” patriotismului e largă și eu cred că noi nu trebuie să uităm că această „limbă” patriotică, ar trebui să cuprindă pe lângă vorbe goale și aprecieri și fapte. Ba chiar înainte de toate, faptele. Vezi, aici, la capitolul fapte, se poate vedea cu ochiul liber diferența dintre un primar și un parlamentar, fie el european sau național. Primarul e întâlnit zilnic în comuna lui de cei care l-au ales, este oprit de oameni, aflându-se în dialog permanent cu ei, pentru el, pentru primar, vorbesc faptele lui, pe când pentru acești candidați, pe care oamenii îi văd, odată la patru ani și atunci nu ajung să schimbe o vorbă cu ei, cine vorbește?

DIN CARTEA DE ISTORIE A COMUNEI BILED

FABRICA DE CĂRĂMIDĂ

IOAN ANDRAȘ

Pe șoseaua care duce de la Biled spre Șandra, la ieșirea din localitate, pe partea stângă, în anul 1905, un evreu, cu numele Ignaz Tenner, construiește, la Biled, Fabrica de cărămidă. În anul 1913, Tenner vinde fabrica lui Iohann Glass. Ca să nu mai depindă de curentul adus de la Fabrica de căneapă, începe să modernizeze fabrica și să-și producă singur curent electric. În acest scop, se împrumută de banii necesari de la bancă. Dobânda de la bancă, precum și concurența fabricilor de cărămidă din Cărpiniș și Jimbolia, l-au pus în situația de a închide fabrica. Copiii lui Glass,

POȘTA REDACȚIEI

Iohann și Adam l-au sfătuit să vândă din pământ ca să-și schite datoriile, dar bătrânul Glass a luat decizia să vândă din fabrică.

În anul 1936, Sehi Anton devine asociatul fraților Iohann și Adam. Fabrica se modernizează și produce țiglă sub firma „Glass & Seh”.

În anul 1948, fabrica se naționalizează, se modernizează și produce doar cărămidă. În această fabrică și-au găsit loc de muncă 130 de persoane, din care 60 erau sezonieri și 70-75 erau angajați permanent. Fabrica mai pune la dispoziția angajaților locuințe gratuit.

După 1989, această fabrică a devenit o ruină!

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

gospodărești, facilitățile, dependențele, dotările și utilitățile aferente acestora.

Accesarea programului se va face într-una dintre următoarele situații:

- Locuința cumpărată fie este una nouă, nu a mai fost locuită niciodată, fie este una utilizată, dar cu respectarea acelei limitări de cinci ani de la recepționare, pe care o menționăm mai sus;

- La cumpărarea unei locuințe mai mari decât cea deținută de cel care cere creditul, dar nicidecum mai mare de 100 metri pătrați;

- La cumpărarea unei locuințe cu o suprafață între 50 și 100 de metri pătrați utili cu valoarea mai mare de 570.000 de lei, cu condiția ca împrumutatul să achite din fonduri proprii ce depășește această sumă.

Atenție! Această propunere legislativă nu se aplică momentan. Pentru a intra în vigoare, aceasta trebuie adoptată de Executiv și oficializată, prin publicarea în Monitorul Oficial.

DE LA BIROUL NOSTRU AGRICOL

NE-AM INTERESAT PENTRU DUMNEAVOASTRĂ

Pentru că în ultima perioadă ne confruntăm cu fenomene meteorologice extreme, reprezentate de inundații, căderi de grindină, furtuni și chiar tornade, a fost deschisă, în premieră, după cum aflăm de la conducerea „AFIR”, o linie de finanțare prin care fermierii pot obține sprijin financiar pentru a încheia polițe de asigurare atât pentru culturi, cât și pentru animale.

Riscurile eligibile în cadrul acestei linii de finanțare sunt fenomenele climatice nefavorabile, respectiv: seceta, arșița, inundațiile, grindina, înghețul (timpuriu de toamnă, de iarnă sau târziu de primăvară), ploile torențiale sau ploile excesive și de lungă durată, furtuna, vijelia, uraganul sau tornada.

De asemenea, printre riscurile eligibile pentru finanțare se numără și infestările cu organisme de carantină dăunătoare plantelor prevăzute în HG nr. 563/2007, cu modificările și completările ulterioare. Producerea unui fenomen climatic nefavorabil sau a infestării cu organisme de carantină dăunătoare plantelor trebuie să fie recunoscută în mod oficial de către autoritățile competente din România.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Deta

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Eu mi-am urmat conștiința, dar și modelul profesorilor prof. Marius CIRCA

Domnul profesor Marius Circa, cu care noi am mai discutat în unul dintre numerele anterioare ale revistei, mi-a mărturisit că i-ar fi plăcut să denumesc acest articol „Interviu cu un profesor pensionar”, dar n-am putut. Îmi răsuna mereu în minte versurile lui Nicolae Alexandru West, pe care le adaptez: *Domnule profesor, n-ați ieșit la pensie, vi s-a părut/e o chestiune de vârstă, vă rog, chiar dacă asta v-a durut/ Dumneavoastră predați în continuare, ca-n vremurile de glorie/ când lecturile suplimentare nu erau chiar atât de obligatorii/ Pentru că povesteați ore-ntregi romane unor copii/ ce-ar fi vrut să sune de ieșire tocmai a doua zi./ Ne-ați așteptat să trecem odată pe la școală, o știm./ dar nu găseam cuvinte potrivite să vă bucurăm, să vă mulțumim.../ Știți, noi mai facem și în viață câte-o greșală de ortografie/ și mai trecem pe curat maculatoarele din copilărie./ De aceea imaginați-va că suntem cu toții la clase:/ Deliu, Tocaci, Crăciunescu, Nicolescu, Spiridon, Tănase.../ Dumneavoastră povestiți-ne ceva, despre ce vreți./ Noi prin sugestii am influențat elevul de serviciu să nu sune de pensie./ Suntem în bănci, cumiști, vă ascultăm, vă sărutăm pe inimă, pe mână.../ Pentru că nu pot fi pensionate Limba și literatura română.*

Ați vrut mereu să fiți profesor sau ați avut și alte proiecte?

► „Așez pe hârtie ce gândesc aproape de când mă știu”, afirmam în prefața primului volum publicat. De mic am iubit cartea, cititul, scrisul, am cochetat chiar și cu poezia uneori. N-am intrat la Școala Normală de Învățători din Timișoara, fiind respins la proba eliminatorie de muzică, am făcut și o profesională, apoi am terminat tot în capitala județului liceul (la Eftimie Murgu) și Facultatea de filologie. Din 1965, am funcționat ca profesor și mai apoi ca director la Școala generală din Ferendia. Dar consacrarea mea ca dascăl de limba și literatura română mi-a oferit-o orașul inimii mele, Deta. Visul dorit și previziunea mentorului meu, prof. de română Tomescu din Gătaia, s-au împlinit și desăvârșit în final.

Cu toate că sunteți pensionar, aveți o viață activă, mai ales în domeniul jurnalistic. Ne puteți vorbi despre aceste proiecte ale dumneavoastră?

► Metaforizând puțin, plăcerea de a-ți așterne gândurile în scris s-a născut odată cu mine. Acum, bunăoară, dețin un jurnal care însumează 18 volume, tip registru, ce totalizează peste 5.600 de pagini. Jurnalul a devenit prietenul meu. Din spovedaniile și evocările zămislite aici, am selectat și am publicat multe materiale în revista „Vatra satului” din Ferendia, coordonată de cunoscutul monografist și prof. Ioan

Traia, unde și eu sunt redactor șef-adjunct. Apoi, multe dintre eseurile scrise, le-am trimis și altor periodice ca: „Arhanghelul” din Birda, editat de pr. dr. Valentin Bugariu, „Familia” din localitatea Petrovaselo, din Serbia și alte publicații din Timiș și Caraș-Severin. Iar materialele de prin reviste și nu numai, le-am adunat, mai târziu, într-un serial de volume cu titlurile sugestive: „Cugetări târzii”, în anul 2013, „Cugetări mai târzii”, în 2015, ambele lansate la Ferendia, cu o participare selectă, a membrilor Asociației Publiciștilor Presei Rurale din Banat, apoi volumul al III-lea, „Cugetări și mai târzii”, la Partoș, în 2018. De menționat că domnul primar al orașului Deta, Petru Roman, mi-a fost mereu alături, sprijinind actele de cultură din oraș.

Da că Cel de Sus mă ajută, doresc să mai scot volumul al IV-lea „Cugetări foarte târzii” și să adun serialul omonim într-un volum cu titlul „Din amintirile unui colonist din Gătaia.”

Care sunt sfaturile în care credeți și pe care le puteți da unui tânăr profesor?

► Deși unor tineri nu le plac sfaturile, îi rog totuși să mediteze la mărturisirile de mai sus și să nu uite că Octavian Goga asemea dascălului cu „un sfânt coborât dintr-o icoană.”

- va urma -

Dialog realizat de
prof. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

DESTINAȚIE DE VACANȚĂ: DETA!

Strandul Termal Deta este locul perfect în care poți petrece o vacanță pe cinste și acest lucru nu îl spun numai cărășăni și timișoreni, ci, mai nou, turiști din Serbia sau Ungaria. A început să fie la modă să vii în Deta la strand. Tinerii optează pentru petreceri la piscină, iar adulții se relaxează admirând apusul de soare, făcând plimbări în aer curat (bazinele se află în apropierea unei păduri), saună sau masaj. Preluat de către Primăria Deta în 2012, și modernizat între timp cu sprijinul domnului primar Petru Roman, acesta cuprinde, în interior, două bazine: unul cu apă sărată, termală și unul

cu apă dulce, iar în exterior un bazin cu apă dulce încălzită ușor la panouri solare. De asemenea, puteți beneficia de cazare, în zece căsuțe (cu televizor, două paturi, climă, baie cu duș și toaletă) sau într-un hostel cu patru camere pentru închiriere. Complexul mai beneficiază de o clădire nouă (cu vestiare, toalete și saună), precum și de o clădire cu snack-bar, parcări supravegheate video, un loc de joacă pentru copii și două foșoare din care puteți admira peisajul sau puteți lua micul dejun. Prețurile sunt rezonabile: 6 lei (intrarea pentru copii și pensionari), respectiv 10 lei pentru adulți, preț în care se include și un șez-

long. Cazarea în căsuțe costă 100 de lei pe noapte (2 persoane). Apa termală de la Deta se recomandă în afecțiuni reumatologice degenerative cronice, afecțiuni reumatismale abarticulare, leziuni ale nervilor periferici, afecțiuni posttraumatice ale aparatului locomotor și este contraindicată în cazul afecțiunilor cardio-vasculare, hipertensiunii arteriale, respectiv în cazul afecțiunilor dermatologice și neoplazice. Dacă aveți întrebări sau doriți să lăsați propria impresie drept mărturie, vă rugăm să accesați cu încredere pagina de internet:

<https://www.facebook.com/StrandTermalDETA/>

PAGINĂ REALIZATĂ DE PROF. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

Foaia de Topolovățu Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Avem un adevărat șantier deschis pe întreg perimetrul comunei noastre

Ovidiu DOȚA - Primar al comunei Topolovățu Mare

Opresc la Șuștra, în drumul meu spre Topolovăț, privind la un colț de stradă, cum două bătrânele, cu vasele lăsate pe ghizdul de piatră al fântânii, risipesc timpul vorbind. Puțin mai departe, sub un băgrin uriaș, vesel și înflorit, un grup de bărbați fac același lucru: vobesc. În imediata lor vecinătate, în desișul salcâmului, zăresc silueta de fum a unei mierle cu cioc galben ca puful de păpădie. Cântă cu năduf, înfoindu-și penelile, cu ciocul ei galben ca mierea întors spre cer.

Și peste răsăritul zilei de iunie, cântecul ei sună subțire, melodos și fermecător, ca un fir de argint legând cerul de pământ...

Aș mai zăbovi, dar trebuie să ajung la timp la întâlnirea cu domnul profesor Ovidiu Doța, edilul comunei.

Domnule primar, mereu pe grabă cum vă știu, îmi voi manifesta interesul, în chiar începutul dialogului nostru, pentru o amplă lucrare despre care știu că o doriți cât mai repede finalizată.

► Canalizarea.

Exact.

► Ce pot să îți spun, dar nu înainte de-a-ți ura bun venit...

Mulțumesc.

► Ei, despre sistemul nostru de canalizare, pot să te asigur că el se află în proporție de mai bine

de 45% din sfera proiectului finalizată, dorindu-ne ca până la sfârșitul lunii septembrie, să avem toată rețeaua de țevi plasată în pământ. Și asta pentru că din luna septembrie, urmează să implementăm un proiect dezvoltat cu sprijin european, de asfaltare a străzilor în comuna noastră.

Ați spus în comuna noastră...

► Da, pentru că mai avem activități de asfaltare, nu numai în satul reședință de comună, ci și în satul Iosifalău, vom mai asfalta la Ictar-Budinț, localități cărora le vor urma, după terminarea studiului de fezabilitate, localitățile Topolovățu Mic, cu străzile sale, și Șuștra cu asfaltare în interiorul localității, iar mai apoi, ne vom îndrepta eforturile spre Căminele Culturale din Șuștra, Iosifalău și Topolovățu Mare...

Tot pe fonduri europene?

► Da, tot cu sprijinul fondurilor europene, obiective unde s-a finalizat proiectarea și urmează licitația pentru execuția lor. Eu cred, domnișoară Roxana, că avem, putem să spunem astfel, un adevărat șantier deschis pe întreg perimetrul comunei noastre.

Domnule primar, aveți atâtea proiecte, încât eram gata să uit de gaz.

► Păi să nu uităm, mai ales că ne aflăm, în proiectul gazului, cu studiul de fezabilitate finalizat, sunt deja obținute cotele de gaz, există acordul de racordare...

Și ce mai urmează?

► Urmează avizul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei.

Ce îmi puteți spune despre cea Ordonanță de Urgență, privind gazul, care dă dreptul primărilor să...

► Ordonanța de care întreb, dă dreptul administrațiilor teritoriale să își organizeze în parte licitația privind distribuția de gaz.

Mai așteptați ceva în acest moment privind spre rețeaua de gaz?

► Da, mai așteptăm „Normele metodologice”, pe care le așteptăm cât mai curând, pentru a avea posibilitatea de organizare, ținând seama că în comuna noastră avem consumatori foarte mari, și aici mă gândesc desigur, la marile unități comerciale aflate pe harta comunei, care sunt și importante consumatoare de energie.

Domnule primar, nu pot să stau de vorbă cu dumneavoastră, fără a vă întreba de școala din Topolovățu Mare, al cărei director, domnule profesor Ovidiu Doța, ați fost atâția ani. Îi mai treceți pragul?

► Bineînțeles! Chiar înainte de a te întâlni pe dumneata, venind de la Cralovăț, m-am oprit la școala din Topolovățu Mare, acolo unde, împreună cu doamna director, am gândit un plan de activitate pe care dorim să o desfășurăm după finalizarea cursurilor din acest an, mai exact, imediat după începerea vacanței.

► Ne-am gândit să începem un amplu proiect de renovare a claselor școlii, de igienizare, apoi ne vom îngriji și de sala de gimnastică a școlii acolo unde vom efectua o reabilitare necesară a acoperișului.

TRANSPARENȚA ACTIVITĂȚII CONSILIULUI LOCAL

Hotărârile de Consiliul Local ale comunei Topolovățu Mare, de la nr. 21 la nr. 34 inclusiv, adoptate în ședința ordinară de lucru convocată prin dispoziția primarului cu nr. 32.

Menționăm că la ședință au participat - 11 consilieri aleși, din 11 Mandate.

Hotărârea Nr. 21 - privind aprobarea Bugetului Local al comunei Topolovățu Mare pe anul 2019.

Hotărârea Nr. 22 - privind acordarea unui ajutor financiar Bisericii Greco-Ortodoxe din Șuștra, în vederea reamenajării acestui lăcaș de cult, urmare a distrugerii prin incendiu.

Hotărârea Nr. 23 - privind rezilierea contractului de închiriere a pășunii comunale nr. 2150/10.05.2018, în suprafață totală de 25,67 Ha, încheiat între Comuna Topolovățu Mare și Domnul Suici Jivca.

Hotărârea Nr. 24 - privind aprobarea angajării unui Birou de Avocatură în vederea reprezentării Unității Administrative Teritoriale Topolovățu Mare la Instanțele de Judecată, unde UAT este parte.

Hotărârea Nr. 25 - privind aprobarea Agenției Culturale și a sumelor necesare Comunei Topolovățu Mare, pentru anul 2019.

Hotărârea Nr. 26 - privind acordarea de sprijin financiar, prin decontarea cheltuielilor Sportivilor de la Asociația Sportivă „Avântul” Topolovățu Mare, Secția de Skandemberg în vederea participării acestora la Campionatul Național de Skandemberg de la Călărași.

Hotărârea Nr. 27 - privind acordarea unui ajutor financiar pentru Biserica Ortodoxă Sârbă din Cralovăț.

Hotărârea Nr. 28 - privind aprobarea neasumării responsabilității organizării și derulării procedurilor de atribuire a contractelor/acordurilor-

cadru pentru achiziția produselor și a contractelor/acordurilor-cadru de prestare a serviciilor pentru derularea măsurilor educative, aferente Programului pentru școli al României.

Hotărârea Nr. 29 - privind acordarea unui ajutor financiar pentru Biserica Greco-Catolică din Ictar-Budinț.

Hotărârea Nr. 30 - privind aprobarea actualizării indicatorilor tehnico-economici cuprinși în devizul general, după actualizarea conform OUG nr. 114/2018 și cofinanțării de la bugetul local pentru obiectivul de investiții „Canalizare menajeră și stație de epurare în localitatea Topolovățu Mare.”

Hotărârea Nr. 31 - privind aprobarea actualizării indicatorilor tehnico-economici cuprinși în devizul general, după încheierea procedurii de achiziție pentru execuția obiectivului de investiții, după actualizarea conform OUG nr. 114/2018 și cofinanțării de la bugetul local pentru obiectivul de investiții „Modernizare drum comunal DC 77 și străzi în sat Cralovăț, comuna Topolovățu Mare, județul Timiș”.

Hotărârea Nr. 32 - privind aprobarea încheierii unui contract de comodat între Primăria Comunei Topolovățu Mare și Asociația Sportivă Avântul Topolovățu Mare.

Hotărârea Nr. 33 - privind predarea către Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice prin Compania Națională de Investiții „C.N.I.” S.A., a amplasamentului și asigurarea condițiilor în vederea executării obiectivului de investiții Proiect tip - „Sală de sport cu tribună 180 locuri, în Topolovățu Mare nr. 430.

Hotărârea Nr. 34 - privind aprobarea Regulamentului de Organizare și funcționare al Clubului Sportiv „Avântul Topolovățu Mare”.

Primar

Prof. Ovidiu-Petru DOȚA

Secretar

C. jr. Viorel TURȚĂ

Orice om sănătos poate rezista fără mâncare două zile - dar nu și fără poezie.

Charles Baudelaire

De ce dai voie vântului?

Radu STANCA

De ce dai voie vântului să umble
Prin părul tău și să ți-l răvășească?
E mângâierea lui, făcute-n tumb,
Mai caldă, mai suavă, mai cerească?

Sunt degetele lui fâlfâitoare
Mai meștere în joc, mai fără număr
Când te cuprind din cap până-n picioare,
Când îți dau jos buchetul de pe umăr?

De ce lași vântul ca să-și pună palma
Oriunde vrea și, -ncolăcindu-ți sânul,
Prin fustele subțiri ce zbor de-a valma,
Să te privească cu-ochi blânzi, bătrânul?

De ce, când te pândește-ascuns prin iarbă
Și vrea să-ți sărute gura-n voie,
- În timp ce eu tânjesc cu plânsu-n barbă -
Pe el îl lași ... iar mie, nu-mi dai voie ...

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Victor Vlad Delamarina

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Așa cum trebuie să ne respectăm părinții naturali, tot astfel trebuie să respectăm și părinții spirituali

Ioan Cristian CARDAȘ - Primar al comunei Victor Vlad Delamarina

Mi-e tare dragă comuna care l-a dat literaturii dialectale pe autorul cunoscutului poem „Al mai tare om din lume”. Comuna tânărilor ofițer de marină Victor Vlad Delamarina, din satul Tapia, descoperit de Titu Maiorescu, Tapia, unde un

modest monument arată și azi locul în care, la 101, s-a dat bătălia decisivă între Daci și Romani, între Traian și Decebal. Și dragă fiindu-mi, revin deseori între hotarele ei.

Domnule primar, am încheiat dialogul nostru de rândul trecut, cu observația că aveți toate avizele pentru aducerea gazului în comuna dumneavoastră.

▶ Da, iar în această vară, când se va deschide sesiunea de finanțare privind proiectul gazului, vom depune toate actele necesare finanțării.

Se mișcă lucrurile...

▶ Și cu folos, se mișcă cu folos pentru comu-

nitatea noastră.

Că vrem sau nu, există priorități pe lista de activitate a oricărui edil. Pentru dumneavoastră, care au fost, ori mai sunt, aceste priorități?

▶ Simplu de spus, atâta timp cât pentru mine cele două priorități notate cu roșu în agenda mea, și pe care le voi rezolva cu siguranță, sunt drumurile și gazul. Dragă Roxana, spun asta fără a neglija nicio clipă canalizarea pe Honorici, Pădureni și Visag.

În ce fază se află acest proiect?

▶ În faza de așteptare, noi l-am depus cam de un an de zile, dar poate și pentru că reprezintă un proiect de mare anvergură este nevoie din partea noastră, desigur, de multă, foarte multă răbdare. Îți mai aduci fără îndoială aminte că am vorbit în rândul trecut de munții de hârtii pe care trebuie să-i car la București pentru a obține o aprobare.

Nu am uitat. Dar dacă ar fi să vorbim puțin și de proiectele mai mici, ce mi-ai putea spune?

▶ Aceste proiecte se derulează mai ușor, pentru că multe din ele se fac din resurse proprii.

Domnule primar, să nu uităm că stăm de vor-

bă cu ochii pe ceas, dumneavoastră pregătindu-vă să plecați la „județ”, iar eu neuitând că mai sunt doar câteva zile până la sfârșitul anului școlar.

▶ Păi dacă ești dascăliță...

Cum vedeți, ca primar, relația primărie – școală?

▶ Dincolo de funcția de primar, ca om, ca simplu cetățean, consider că relația cu școala, buna relație cu cadrele didactice este o obligație nu numai a primarului, ci a tuturor cetățenilor unei așezări. Așa cum trebuie să ne respectăm părinții naturali, tot astfel trebuie să respectăm și părinții spirituali. Adică, dascălii, preoții și bătrânii. Am sprijinit, de-a lungul întregii mele activități din cadrul administrației noastre, cu tot sufletul, școala și dascălii comunei. Și mi se pare absolut firesc, atâta vreme cât nu am încetat niciodată să cred că fără educație, fără școală, nu poate înflori pomul cunoașterii.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru bunăvoința de a sta de vorbă cu mine.

▶ Și eu îți mulțumesc pentru același gest, dorind întregului colectiv de redacție, succes în activitatea jurnalistică.

TRANSPARENȚĂ ADMINISTRATIVĂ

La mijlocul lunii trecute, în data de 15 mai, ora 14:00, a avut loc întrunirea membrilor Consiliului Local

al comunei Victor Vlad Delamarina în vederea participării la ședința extraordinară a Consiliului Local Comunal, care s-a desfășurat în sala de ședințe a Primăriei comunei Victor Vlad Delamarina și a avut următoarea ordine de zi:

1. Proiect de Hotărâre privind rectificarea bugetului local pentru anul 2019.

2. Proiect de hotărâre privind alocarea sumei de 30.000 lei din bugetul local pe anul 2019 pentru organizarea manifestărilor culturale „Ruga bănățeană” în Comuna Victor Vlad Delamarina.

3. Proiect de hotărâre privind alocarea unei sume de bani pentru AS VHP Pădureni, pentru sprijinirea organizării meciurilor de acasă din Campionatul Municipal de Fotbal Lugoj, pentru returul campionatului 2018-2019.

La ședință au fost convocați următorii consilieri:

1. Vasile BEJINARU
2. Andrei CUTH
3. Dănuț Ioan DRILEA
4. Ștefan HANCZIG
5. Ioan Doru HODOBAȘ
6. Gheorghe Petru MILOȘ
7. Cristian Nicolae MOISE
8. Nina Gabriela LEAUTĂ
9. Carol Ioan PIESZ
10. Ioan SÂRBU
11. Ioan SIMA

Delegat sătesc: Nelu TESLEVICI

PRIMAR – IOAN CRISTIAN CARDAS

POȘTA REDACȚIEI

ELEVII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Prof. univ. dr. AUREL MIHUȚ

O elevă a școlii din comuna Victor Vlad Delamarina, care a dorit să-și păstreze anonimatul, ne-a adresat o foarte interesantă întrebare: „De ce se rotește floarea-soarelui după soare? Înainte de a răspunde, e bine să reținem că dansul dintre soare, flori și albine a început cu 50 milioane de ani în urmă și, în sfârșit, s-a descoperit povestea lor!

Deși toate plantele se ghidează după soare, floarea-soarelui are cea mai complexă rotație când vine vorba de lumina solară, rotindu-și floarea către est dimineața și către vest seara. Dar, nu s-a știut până acum, de ce această urmărire a soarelui se oprește atunci când planta ajunge la maturitate. După lungi cercetări, o echipă de cercetători de la Universitatea din California a descoperit că, floarea-soarelui are ceasul său genetic intern legat de creșterea tulpinii, astfel încât, în timpul zilei, partea de est a tulpinii crește mai mult decât partea de vest, întorcând tija și floarea spre vest pentru a urmări soarele în mișcarea de tranziție a Terrei în jurul acestei planete. Noaptea, partea vestică a plantei crește mai repede, rotind corola înapoi spre est pentru a capta razele Soarelui când acesta va răsări. Și atunci când planta a ajuns la maturitate, ceasul genetic oprește această creștere diferențiată, lăsând floarea cu fața spre est pentru a aduna căldura Soarelui de dimineață și a oferi albinelor o platformă caldă pentru polenizare.

Printre motivele care ghidează plantele după soare se numără și genele, hormonii și polenizarea. Heliotropismul joacă de asemenea un rol important și se referă la producerea de polen care se datorează unor celule motoare situate în pulvinus. Atunci când soarele acționează asupra acestuia are loc eliberarea ionilor de potasiu, acțiune care determină rotirea florii perpendicular soarelui. La maturitate, flexibilitatea pulvinusului se pierde, iar floarea rămâne în poziția ei, cu fața în jos și orientată către răsărit.

În speranța că răspunsul nostru a mulțumit cititoarea, mai așteptăm întrebări.

Rubrica medicului de familie

EVITAȚI TURELE DE NOAPTE

În măsura în care puteți, evitați să lucrați în ture de noapte. La nivel global, 20 la sută dintre angajați lucrează și noaptea. Un astfel de program nu îi permite corpului să își stabilească un ritm, de aceea inima are de suferit. Acum, oamenii de știință ne asigură că lucrul în ture intervine și în mecanismul prin care zahărul este utilizat în corp, dar și în modul de descompunere a trigliceridelor, un tip de grăsime. Ceea ce se traduce într-un risc crescut de apariție a diabetului, a infarctului și chiar a unui atac cerebral. În speranța că răspunsul nostru a mulțumit

cititoarea, mai așteptăm întrebări.

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Vermeș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

NU EXISTĂ SATISFACȚIE MAI MARE PENTRU UN PRIMAR, DECÂT ACEEA DE-AȘ VEDEA CONSĂTENII BUCUROȘI LA RUGĂ SATULUI LOR

ION IACOB DAMIAN, PRIMAR AL COMUNEI VERMEȘ

La 40 de zile de la Sfintele Paști, când Biserica Ortodoxă sărbătorește praznicul Înălțării Domnului, Primăria Comunei Vermeș, își cheamă fii și ficele satului, de oriunde s-ar afla, la Rugă și, odată cu dânșii, mai cheamă oameni dragi în gostie. Printre cei invitați, în acest an, ca și în anii trecuți, colegul meu, scriitorul Vasile Todî, pe care cu greu îl poate urni cineva din confortul bibliotecii sale. Dar cum

nu poate refuza invitația primarului Damian, l-am privit, cu coada ochiului, în dreapta mea fiind, cum se bucură în habitacul mașinii, la ceas de înserare, de frumusețea drumului spre Vermeș. Am coborât din mașină la pragul pădurii, bucurându-ne, ca doi copii de o boare de vânt, purtând mireasma aspră a codrului înfrunzit. Apoi... spre Vermeș, acolo unde platoul din dreptul Casei Naționale era neîncăpător. Am fost la multe nedei, cum sunt numite rugile la noi în „Căraș”, dar lumea strânsă la bucurie ca la Vermeș, niciunde nu mi-a fost dat să văd.

Desprins din ritmul jocului, atunci când ne-a văzut, domnul primar Damian a venit să

ne îmbrățișeze. „Pe tine - a spus el - că ești de-a mea din «Căraș», și pe fratele Vasile, că mi-e... frate. Și, Roxana, un lucru să fie clar: azi sunt gazdă, nu pot da interviuri, dar atâta pot să-ți spun: Nu există satisfacție mai mare pentru un primar, decât aceea de aș vedea consătenii bucuroși la ruga satului lor.” Apoi, s-a îndepărtat în grabă, spre colegii săi primari, și nu numai, veniți, în număr mare, să-i onoreze invitația.

Astfel, că am hotărât să las pentru ediția viitoare a revistei impresiile lor, făcând loc în acest număr imaginilor.

MULȚUMESC DOAMNEI PROF. ANDREIA TEACĂ, PENTRU SPRIJINUL ACORDAT ÎN REALIZAREA ACESTEI PAGINI / ROXANA FURDEAN

Foaia de Coșteiu

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Am decis să îmi fac activitățile ce pot să le fac numai la nivel de comună fără alte proiecte extinse

Prof. Lili CAREBIA

Dumie, timp de vară ploioasă, ajuns la intrarea în comuna Coșteiu zăbovesc vreme de-o clipă în dreptul stăvilărilor ascultând fluierul unei păsări coborând parcă prin razele oblice sfâșiate și rărite ale soarelui. Pasărea era nevăzută, dar cântecul ei, cu ciudate inflexiuni, era întrerupt brusc de parc-ar fi fost tăiat cu un cuțit, de căderea apei grăbită. Este frumos Coșteiul dacă ai timp să-l vizitezi, s-au să vorbești despre sufletul său artistic, cu inima sa, doamna profesor Lili Carebia. Așa cum am procedat eu...

Doamnă profesor Lili Carebia, ce evenimente artistice pregătiți pentru a doua jumătate a acestui an?

▶ În această vară, vom avea „Zilele comunei Coșteiu”, de Rusalii, încercând de pe acum să găsim formațiile de muzică și artiștii pe care să îi invităm. Va fi un spectacol care va găzdui atât muzică ușoară, cât și folclor.

Veți avea și invitații?

▶ Vrem să invităm și ansambluri de etnie maghiară, sârbă și bulgară. Dar nu știu încă ce îmi vor răspunde.

Din câte știu, dumneavoastră, că veni vorba de „etnie”, ați realizat și un festival euroregional.

▶ Este adevărat, eu am avut și un festival euroregional la școală. A fost un proiect cofinanțat de Consiliul Județean Timiș. Anul acesta nu am mai depus acte pentru a-l organiza.

De ce doamnă?

▶ Pentru că este extrem de multă birocrație și nu poți fi pe scenă cu repetițiile, iar mintea ta să fie la cum să completezi hârțogăria. Nu se poate așa.

Oamenii spun că pentru a susține activitatea artistică din comuna dumneavoastră, aduceți, cum se spune, și bani de acasă.

▶ Da, trebuie să recunosc că mulți bani am scos și de la mine din buzunar. Și asta pentru că banii care se dau, de fapt sunt prea puțini. Gândiți-vă, am avut peste 200 de artiști la acel festival, ori acelor tineri trebuie să le asigurăm cazare, mic dejun și toate acestea costă foarte mult și nu sunt bani.

Prin urmare...

▶ Prin urmare, am decis să îmi fac activitățile ce pot să le fac numai la nivel de comună fără alte proiecte extinse. Sumele ce le primești de la județ sunt și mici, și ești și trimis pe la toate instituțiile pentru ștampile. Pentru o sumă așa mică nu se merită. Bani nu îi bag eu în buzunar, ci fac un eveniment de cultură. La Centrul de Cultură se verifică la sânge, pentru o sumă care nu merită efortul și nici să îți pierzi timpul. Nici nu mai știu câte drumuri a trebuit să fac la Timișoara pentru ștampile.

Doamnă profesor, cunosc mulți animatori culturali care au renunțat să mai pună suflet în aceste activități.

▶ Da, mulți colegi din județ au renunțat să mai organizeze festivaluri tot din cauza birocrației excesive. În loc să stimulăm folclorul, cultura și tradițiile să le promovăm la nivel național și internațional și să lansăm tinerele talente, și se bagă bețe în roate. Acum mai sunt generațiile

noastre, dar cele care vor veni după noi nu mai sunt dispuse să se angreneze la asemenea proiecte.

Ce este de făcut doamnă, ca lucrurile să meargă spre bine?

▶ Ar trebui mai puține hârții și mai multă acțiune concretă. Atâta scriptologie se cere pentru câteva sute de lei, încât am preferat, nu de puține ori, cum spuneam, să aduc acești bani de acasă. Doamne Miron, gândiți-vă că eu organizam simpozioane și pentru 200-300 lei trebuia să întocmesc un morman de hârții. E foarte greu! Greu și epuizant.

Doamnă profesor, vă întreb, și pentru cititorii noștri din alte așezări, ce sprijin financiar primiți de la Centrul de Cultură?

▶ Doamne, când am făcut concertul de colinde ultima dată, am primit 500 de lei și noi am consumat mult mai mult. Și gândiți-vă că am avut, cu acel prilej, de făcut și 150 de pachete, pe care trebuia să le dăruim, cadou, copiilor. Și nu poți să îți bagi joc de copii și să le pui în pachet nimicuri. Mai bine nu faci. Așadar, de atunci, m-am hotărât să organizez activități numai la nivel de comună. Cât poate să îmi ofere Primăria și Consiliul Local Coștei, atât e. Nu mă mai extind. Totul se decide la sfârșitul anului. Atunci, se trec proiectele în agenda de activități culturale. Mai bine pun două-trei manifestări bune pe an. Atât. E mult mai ușor și fără birocrație excesivă. Contabilitatea se face la nivelul primăriei. Gândiți-vă că la „Festivalul Internațional România-Serbia”, ajunsese la a douăzecea ediție! Vă imaginați ce efort, nu numai material, cerea organizarea unui astfel de eveniment?

FLORILE STĂVILARULUI

TRANSPARENȚA ADMINISTRATIVĂ

HOTĂRĂRI ALE CONSILIULUI LOCAL AL COMUNEI COȘTEIU

Hotărârea Nr. 24 din 30.05.2019, privind Programul anual al achizițiilor publice de lucrări și servicii al Comunei Coșteiu pe anul 2019.

Hotărârea Nr. 25 din 30.05.2019, privind inventarierea anuală a elementelor de activ și pasiv, care aparțin domeniului public de interes local și domeniului privat al comunei Coșteiu, administrate de Consiliul Local al Comunei Coșteiu la data de 31.12.2018.

Hotărârea Nr. 26 din 30.05.2019, privind casarea anuală a elementelor de activ și pasiv, care aparțin domeniului public de interes local și do-

meniului privat al comunei Coșteiu, administrate de Consiliul Local al Comunei Coșteiu la data de 31.12.2019.

Hotărârea Nr. 27 din 30.05.2019, privind revocarea Hotărârii Consiliului Local Coșteiu nr. 21 din 18.04.2019.

Hotărârea Nr. 28 din 30.05.2019, privind aprobarea trecerii în domeniul privat al Comunei Coșteiu a unui imobil - teren.

Hotărârea Nr. 29 din 30.05.2019, privind implementarea OUG 74/2018, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 31 din 10.01.2019, pentru modificarea și completarea Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, a Legii nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, a Ordonanței de urgență Nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu.

Hotărârea Nr. 30 din 30.05.2019, privind acordarea unui mandat special reprezentantului comunei Coșteiu în Adunarea Generală a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Deșeurii Timiș.

Hotărârea Nr. 31 din 30.05.2019, privind aprobarea devizului general al investiției actualizată și a principalilor indicatori tehnico-economici actualizați precum și de asigurare a finanțării de la bugetul local a cheltuielilor neeligibile pentru obiectivul de investiții „Modernizare infrastructură rutieră în comuna Coșteiu”.

Hotărârea Nr. 32 din 30.05.2019, privind actualizarea indicatorilor tehnico-economici ai investiției: „Modernizare sistem de alimentare cu apă și extindere rețea de canalizare și stație de epurare în localitatea Coșteiu”.

PAGINĂ REALIZATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaia de Birchis

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Aici, la Birchis și Căpâlnaș, am întâlnit oameni care mi-au fost modele în viață

Trecând prin dreptul castelului glorioasei familii Mocioni din Căpâlnaș, îndreptându-mă spre Birchis, mi-am propus ca la întâlnirea cu domnul primar al comunei să abordez și alte subiecte decât cele care țin de, ca să spun așa, caietul de sarcini al primarului. Și, precum citiți, m-am ținut de cuvânt.

Domnule primar, de la admirație la respect este un pas pentru unii, o simplă trecere pentru alții, o imposibilitate pentru destui. Dumneavoastră, ați făcut acel pas care să vă îndrepte pașii spre un model în viață?

► În perioada de formare a personalității, tânăr fiind, am avut multe, foarte multe modele. Deși, definiția termenului de model, necesită un buchet de calități umane, deasupra cărora stă, ca o cunună, cinstea și corectitudinea. Domnișoară Roxana, am întâlnit oameni simpli, care pot fi și azi modele tinerilor, pentru că acele calități de care am amintit sunt perene. Nu îmbătrânesc niciodată. Oameni simpli, draga mea.

Unde i-ați întâlnit?

► În mijlocul comunității unde trăiesc și azi. Aici, la Birchis și Căpâlnaș, am întâlnit oameni

care mi-au fost modele în viață. Și nu puțini! Din acest motiv nu doresc să dau nume. Oameni cu reale merite morale și sociale.

Ce prețuiești astăzi, de la înălțimea vârstei dumneavoastră, la oameni.

► Cinstea și corectitudinea. Aceste două virtuți înobilează caracterul omului.

Vorbim, domnule primar, despre oameni, despre calitățile și defectele lor; mulțumindu-vă că ați acceptat să dialogăm și despre altceva decât despre problemele de administrație.

► Dragă, e foarte bine așa, și te rog să păstrezi acest început, acest mod de a intervieva primarii și despre alte probleme decât cele legate strict de primărie, neînchipuindu-ți ce lecții de viață îți vor preda.

Așa am să fac. Cu atât mai mult cu cât pregătesc o carte cu oameni din Țara Banatului. Apropo de oameni, ce vă supără la semenii dumneavoastră?

► Lașitatea și minciuna.

Domnule primar și minciunile diferă, că una este minciuna din magazin că pește este proaspăt și alta minciuna ca stil de viață.

► Roxana, oricum ar fi, folosirea minciunii degradează caracterul omului și înăsprește relațiile dintre oameni.

Azi, în anul 2019, întâlniți des minciuna?

► Foarte des. Din păcate.

Și înainte de 1989?

Ioan GUȚU - Primar al comunei Birchis

► Ei, și atunci era prezentă minciuna, dar nu la nivelul actual. Atunci o găseai mai des pusă „regelui” pe masă, prin denaturarea unor cifre de producție.

Domnule primar, aveți treizeci de ani...

► Ei, aș vrea eu...

Ați mai sta în țara asta?

► Ascultă-mă bine Roxana, indiferent de ce s-ar întâmpla, chiar dacă aș avea vârsta pe care ai pomenit-o, și oricât de greu ar merge lucrurile în țara mea, nu aș pleca niciodată. Nu aș pleca, nu din țară, nu aș pleca nici măcar din satul meu. Și să știi, că nu vorbesc ca să mă aflu în treabă. Deși, se spune că patria ți-o porți cu tine oriunde ai fi, iar eu cred asta, ba chiar sunt convins, s-a și dovedit de altfel, că mulți dintre românii care pleacă în alte țări, se dovedesc buni ambasadori ai patriei lor, în raport cu lumile și cu lumea.

Domnule primar...

► Stai că n-am terminat...

Vă rog...

► Spunând că nu îmi pot părăsi satul și țara, nu fac trimitere la o anumită latură patriotică a sufletului meu, ci la o firească nostalgie, care ne leagă, ombilical, pe noi cei născuți și crescuți la țară, de locul unde ne-au născut maicile noastre.

Domnule primar, vă mulțumesc.

► Și eu îți mulțumesc domnișoară.

BIRCHIȘUL DE ALTĂDATĂ

AUREL VODICEAN

Ana le așază masa pe un frumos cingeu înflorat: șonc și cârnăț, scoase de acasă din oala aia mare de pământ. Alături puse oule fierte, brânză de oaie și o jumătate de mălai cu coaja rumenă, copt în cuptorul

de la capătul ocolului. Făina de grâu s-a terminat. Mureșul a fost prea mare. Nu au putut trece cu brodul la moara de la Hălăliș pentru măcinat.

Boii înfulecă lacomi din care. Ana își privește cu duioșie copilul. Pe Iacob. O fi obosit săracul. Doar e încă crud osul în el. Doamne! Cum trec anii. Ea era de vârstă lui, a copilului, când o luase Ion de nevastă. Se cunoscuseră în satul ei, la Jeleni. Acolo o căuta Ion la joc, în fiecare duminică. Se și bătuse Ion pentru ea, cu unul, Pătru a lui Suci. Este rău la mânie. A umplut de sânge atunci vreo patru feciori ca bradul, care țineau cu Pătru. Îi era frică de el când ridică tonul, cu toate că nu ridicase

POȘTA REDACȚIEI

mâna asupra ei niciodată.

- Bună ziua și poftă bună.

- Bună, vecine, dar unde pleci așa de unul singur?

Mă duc la „Scăiușu” să văd dacă s-a uscat pământul, să bag și eu plugul în el. Era vecinul lor, Nicu Sandru de la capătul uliței.

*

Toată suflarea satelor, bărbați, femei, copii, au muncit zi-lumină la biserica nouă, care s-a născut pe aceeași vatră, ca pasărea Phoenix din propria cenușă. Pentru pângărirea bisericilor au avut loc mișcări revoluționare. În martie 1761 generalul Bucow a înăbușit în sânge răscoala lui Sofronie, din apropierea Făgărașului. Husarii lui Bucow au incendiat biserici și mănăstiri pentru a impune dogmele Bisericii Unite. O noapte de coșmar au trăit și sătenii de aici, acum opt ani. Un grup de călăreți au dat foc bisericii, dispărând în noapte.

Spre deosebire de alte localități, soldații grăbiți nu au mai umilit și schingiuit oamenii, obligându-i să se ascundă în păduri și mănăstiri. Pentru a evita tulburările sociale, Maria Tereza a legiferat reorganizarea Bisericii Ortodoxe.

CITITORII NE ÎNTREABĂ, NOI RĂSPUNDEM

Domnul Nicolae Motroc din comuna Birchis, ne întreabă, dacă și în ce situații pot fi returnate sumele plătite pe rovinietă?

Răspunsul nostru este că sumele achitate pentru rovinietă pot fi returnate în următoarele situații: retragerii definitive din circulație a vehiculului și depozitării acestuia într-un spațiu adecvat, deținut în condițiile legii; în cazul dezmembrării, casării sau predării vehiculului la unități specializate în vederea dezmembrării; scoaterii definitive din România a vehiculului respectiv; furtului vehiculului,

sau, în cazul în care, vânzând mașina pe perioada rămasă din momentul vânzării mașinii noul proprietar achită și el rovinietă.

CNAIR va returna, la solicitarea utilizatorului, sumele reprezentând contravaloarea tarifului de utilizare, corespunzătoare perioadei de neutilizare, sau contravaloarea tarifului de trecere, corespunzătoare numărului de treceri neutilizate, în situația radierii din evidență a vehiculelor de către autoritatea care a efectuat înmatricularea, în cazul scoaterii definitive din circulație a acestora.

Rubrica Bisericii

DESPRE RUGĂCIUNE

PR. ROMULUS FRANCESCU

Rugat fiind de vrednica coordonatoare a acestui frumos jurnal să scriu câteva rânduri despre rugăciune, mă duc cu gândul la răspunsul dat de Părintele de venerată amintire Teofil Paraian, care fiind întrebat odată dacă rugăciunea așa zisă „vorbită” poate trece drumul spre inimă, a

răspuns: „Cred că orice rugăciune - oricare ar fi cuprinsul ei, sau modul ei de manifestare - poate fi făcută cu toată ființa rugătorului și poate fi o rugăciune totală, adică o rugăciune cu deplină participare, căci aceasta înseamnă de fapt «rugăciunea făcută cu inima».

Ne rugăm cu inima, nu atunci când repetăm formule de rugăciune, ci când avem de făcut o rugăciune. Cei mai avantați în privința aceasta sunt oamenii sentimentali, oamenii la care primează inima. Cei raționali se roagă cu mintea, pentru că trăiesc prin minte. Au și ei inimă, dar inima le este pe locul al doilea. Rugăciunea din inimă le este proprie mai mult femeilor, pe care le caracterizează sentimentul. «Eva este simțirea», se spune în Filocalie. Deci nu cuprinsul rugăciunii, sau felul de a te ruga asigură participarea inimii la rugăciune, ci mai cu seamă structura rugătorului favorizează sau defavorizează rugăciunea totală, sau rugăciunea cu inima ori din inimă. Cred că aici se potrivește cuvântul «Roagă-te cum poți, ca să ajungi să te rogi cum trebuie».

PAGINĂ COORDONATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Aquatim

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

MEMORIUL HEINRICH HENTZL

DR. ING. ILIE VLAICU, DIRECTOR GENERAL AQUATIM

Atât Administrația civilă, cât și cea militară erau mai preocupate de posibilitatea de a găsi apă potabilă în interiorul cetății. Așa încât, maiorul Heinrich Hentzl cercetează situația

existentă și o descrie în „Memoriul despre actuala stare a cetății Timișoara”, atât în privința capacității ei de apărare, cât și a situației cetății în timp de pace, și îl înainteză forurilor competente în anul 1831. Potrivit acestuia, „fântânile livrează o apă atât de proastă, încât ea nu este consumată nici măcar de animale”.

În Cetate există 127 de fântâni, dintre care doar 27 sunt ale primăriei și restul de 106 apar-

țin cetățenilor. Din totalul fântânilor, doar 23 au o apă care, de nevoie, se poate bea, alte 77 sunt doar pentru adăpatul cailor, iar celelalte 17 au apă pe care nici măcar animalele nu o pot bea. Toate aceste fântâni ajungeau doar până la prima pânză freatică de sub oraș, pânză care nu conținea apă potabilă, ci doar apă cu diverși compuși minerali.

(va urma)

RECONFIRMĂRI IMPORTANTE

LOREDANA LEORDEAN

Societatea Aquatim a primit recent două importante reconfirmări oficiale cu privire la capacitatea sa de prestare a serviciilor de utilitate publică și, implicit, la calitatea acestora. Reacreditarea laboratorului Aquatim de control al calității apei de către RENAR, organism național de acreditare pe diverse standarde, este o astfel de confirmare. Reprezentanții RENAR au verificat îndeplinirea unor condiții legate de dotările tehnice și procedurile de lucru ale laboratorului și au decis acordarea unui nou certificat de acreditare, conform standardului ISO 17025:2018, certificat valabil până în anul 2023.

Tot recent Aquatim a obținut reînnoirea licenței de operare clasa întâi pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, valabilă până în anul 2021. Documentul, eliberat de către Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, reprezintă recunoașterea oficială a capacității de prestare a serviciilor și activităților asociate. Licența a fost reînnoită ca urmare a preluării de localități noi în aria de operare a societății Aquatim. Experții ANRSC au analizat indicatorii de performanță pentru activitățile prestate de Aquatim, calificarea personalului și dotările tehnice.

Acordarea licenței de operare și a acreditării RENAR confirmă realizarea angajamentelor asumate de către compania de apă pentru gestionarea resurselor de apă și asigurarea sănătății publice. Aquatim operează în prezent în peste 120 de localități din județul Timiș.

AQUATIM VĂ AȘTEAPTĂ ÎN CASA ÎNNOITĂ!

CRENGUȚA RADOSAV

Din această lună, Aquatim își primește clienții într-un spațiu reamenajat, la parterul sediului central al Aquatim, de pe strada Gheorghe Lazăr, nr. 11A, din Timișoara. Am gândit pentru toți cei care ne trec pragul un autentic open space, pentru a putea intra în contact mult mai ușor și direct, pentru o comunicare neîngrădită, nici măcar de ziduri sau geamuri.

Aquatim a adoptat un design simplu și elegant, în egală măsură profesionist și primitiv. Reacțiile clienților au fost imediate și pozitive. Casieria Aquatim și-a reluat locul în spațiul nou amenajat și funcționează după programul stabilit și cunoscut, de luni până vineri, între orele 7:30 și 18, iar interacțiunea cu kolegele noastre este una, de-acum, directă. La fel și Registratura.

În plus, avem pentru cei care ne trec pragul ecrane vizibile cu informații utile despre companie, proiecte, sedii, modalități de plată, contact, dar și locuri speciale de odihnă, dacă există cozi la ghișee. Imaginea de ansamblu a spațiului reamenajat este una elegantă și prietenoasă, așa cum au apreciat mulți dintre clienți, ceea ce nu poate decât să ne bucure.

ÎNDEMN PUTERNIC, DE ZIUA MONDIALĂ A MEDIULUI

CRENGUȚA RADOSAV

În fiecare an, pe 5 iunie, este aniversată Ziua Mondială a Mediului, fiind unul dintre principalele momente prin care Organizația Națiunilor Unite încearcă să stimuleze preocuparea oamenilor pentru protejarea mediului înconjurător, dar și să sensibilizeze factorii de decizie politică să acționeze în acest sens.

Ziua Mondială a Mediului a fost stabilită de Adunarea Generală a Națiunilor Unite, în 1972, an care a marcat un punct de cotitură în dezvoltarea politicii internaționale din domeniul mediului, prin organizarea, sub auspiciile ONU, a celei dintâi mari conferințe privind problemele de mediu. Această conferință este cunoscută sub numele de Conferința de la Stockholm.

În 15 decembrie 1972, Adunarea Generală a ONU a adoptat o rezoluție care desemnează ziua

de 5 iunie ca Ziua Mondială a Mediului Înconjurător și care îndeamnă guvernele și organizațiile să întreprindă, în această zi, în întreaga lume, activități prin care să reafirme preocuparea lor pentru conservarea și îmbunătățirea mediului. Tot la 15 decembrie 1972, Adunarea Generală a ONU a adoptat o altă rezoluție, care a dus la crearea Programului Națiunilor Unite pentru Mediu.

Fiecare Zi mondială este centrată pe o temă, anul acesta mesajul fiind unul percutant: „Acceptă provocarea măștii / învinge poluarea aerului! Mesajele de pe site-ul oficial prezintă date, cifre, statistici, toate referitoare la pericolul real pe care îl trăiește planeta, din cauza poluării masive, la incidența bolilor respiratorii și la riscurile la care suntem expuși zilnic, odată ce respirăm aer neconform.

Spre exemplu: 9 din 10 oameni respiră aer poluat, iar, anual, 7 milioane de oameni mor din cauza poluării aerului. Măștile pentru față din campania pe 2019 sunt un avertisment evident la adresa liderilor planetei pentru a-i conștientiza că omeni-rea vrea să inspire aer curat. Vă puteți alătura campaniei internaționale, prin postarea unei fotografii sau a unui videoclip, purtând mască și împărțind o acțiune pe care o veți întreprinde în vederea reducerii poluării aerului.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOAMNEI CRENGUȚA RADOSAV

NICIODATĂ NU AM PUTUT TRECE CU VEDEREA PESTE CIVILIZAȚIA OCHIULUI

În livada casei sale din câmpie, aflându-ne într-un fermecător raport de cordialitate cu natura, eu și interlocutorul meu, continuăm dialogul pentru almanahul dobrogean și nu numai...

Domnul Vasile Todî, jurnalul interregional „Banatul” a trecut de 100 de numere, iar eu am omis, în ediția festivă a jurnalului – și îmi asum neglijența – să vă întreb despre colaboratorii dumneavoastră, despre cei pe care îi prețuiți cu adevărat.

Mă bucur că mă întrebi, pentru că astfel îmi dai prilejul de a le recunoaște, public, valoarea. Oricum, numelor pe care le voi rosti, le rămân îndatorat cu prietenie.

Sunt numai ochi și urechi!

Întâi aș începe cu voi cele de azi.

Vă mulțumesc, dar eu v-am întreat de colaboratori nu de angajați.

Atunci aș aminti-o pe Ana-Maria Cotoșpan, pe Diana Mihai, pe Alexandra Boicu; dragă, dacă m-ai întreba ce au ele în comun, răspunsul ar fi simplu: o rotundă educație, școala făcută la vreme și temeinic, toate îndrăgostite, până peste urechi, de rafturile bibliotecilor și... ochii. Au fetele astea niște ochi mai frumoși ca un lan de lavandă. Și deștepti! Și asta ți-o spune un om, care niciodată nu a putut trece cu vederea peste civilizația ochiului. Ana-Maria, dascăl cu justificată aspirații universitare, Diana Mihai, jurnalist cu vocație de scriitor, a și dovedit asta prin cărțile scrise, a dus pe umerii ei, precum Atlas, jurnalul „Dobrogea”, iar Alexandra Boicu, dascăliță, ca și tine, are reale aptitudini de critic literar și cultura necesară acestei profesii. Și încă ceva: toate trei își stăpânesc profesia ca oamenii de știință, mereu la curent cu tot ce se petrece în domeniul lor.

Și frumoase!

Fără îndoială, dar să nu confundăm prioritățile.

V-ați oprit. Cam puține...

Mi-ai cerut să rostesc doar numele pe care le-am prețuit cu adevărat. Non numero, sed pondere.

Recunoștința dumneavoastră, exprimată atât de frumos, mă îndeamnă să vă întreb, dacă neamul românesc nu ar trebui să aibă un moment al căinței, dacă al recunoștinței nu poate?

Dacă astfel faci trimitere la bătrânul Ceaușescu, cu siguranță, da! Și te asigur, că prinuciderea familiei lui, neamul românesc s-a încărcat cu un păcat strigător la cer. Și când spun familie, mă gândesc și la cei doi copii ai bătrânului...

Absolut nevinovați!

Din păcate, în țara asta, vinovații nu au fost niciodată căutați, ci aleși.

Un destin asemănător cu cel al familiei țariste.

Întrucâtva... țarismul în Rusia avea de un veac zilele numărate. Amintește-ți de studenții ruși grupați în mișcarea autointitulată „Tânăra Rusie”, care încă din 1862, cu doi ani înainte de nașterea lui Lenin, cereau rușilor să pună mâna pe orice fel de armă pentru a-i ucide pe toți susținătorii Imperiului Țarist, „în piețe, pe străzi, pe ogoare, în sate și orașe”, după cum glăsuia manifestul tipărit într-un tiraj uriaș și care se încheia cu urarea, „Trăiască Republica Rusă, socială și democratică!”

Și peste numai 19 ani, țarul Alexandru al II-lea este asasinat.

Exact, atunci Pobedonostev, a propus o reacție politică oficială, astfel încât nici măcar gestul celui miracol de echilibru religios numit Soloviev nu a reușit să-i grațieze pe atentatori.

Iar după alți șase ani, avea loc un atentat similar, asupra lui Alexandru al III-lea...

Și atunci atentatorii au fost executați, printre ei fiind și Aleksandr Ulianov, fratele mai mare al lui Lenin. Traumatizat psihic toată viața de felul în care țarul i-a ucis fratele, Lenin a devenit un dușman de moarte al Casei Imperiale rusești. Să fi știut Lenin că răzbunarea nu e consemnată între păcatele capitale? Oricum ar fi, Castello avea dreptate, atunci când îi spune lui Calvin, fanaticul reformator, că a ucide un om nu înseamnă niciodată a apăra o doctrină, ci înseamnă a ucide un om.

Și mai susțineți că rușii sunt purtători de Dumnezeu...

Păi, sunt. Rușii, nu sovieticii.

Ce se întâmplă cu țara noastră, domnule Todî?

Nimic dureros. Românul se simte excelent... Glumiți? Cum adică „excelent”?

Cunoști paradigma valorilor medii, explicate de Moisi!

Nu.

Dacă stai cu jumătate de fund într-o găleată cu gheață, iar cu cealaltă jumătate pe o plită încălzită, în medie te simți excelent. Așa se simte românul trăind în țara asta.

În țara asta în care legile se schimbă prin simple ordonanțe...

De ce uiți că legile și lupta pentru putere sunt incompatibile. Nu se întâlnesc și nu se apropie.

Dar sfârșitul „statului paralel” se apropie?

Dragă, dacă prin „stat paralel” înțelegem existența unei multor servicii de informații, aparținând unei țări, atunci acel „stat paralel” nu poate să dispară. Nu are cum. Statul român a avut, de la facerea sa, un număr de șapte servicii de informații speciale, raportat la necesitățile sale, la riscurile și amenințările potențiale la care era și este expus, și care au un grad corespunzător de încărcare cu atribuții specifice fiecăruia. Păi, americanii au, nu mai puțin de șaisprezece servicii de informații la vedere, nemaisocotindu-le pe cele cărora nici măcar nu le recunosc existența, dar le susțin. Sunt, oare, acelea tot atâtea „state paralele” în America?

Încotro ne îndreaptă politicianii, ca popor, domnule meu?

VASILE TODI

Poate spre acel loc spre care se îndreaptă oamenii din tabloul lui Bruegel. Pentru cei care nu știu, Bruegel are un tablou cu niște orbi care merg înainte și dau într-o groapă. Curios e că cei care n-au căzut încă, stau cu mâna întinsă și înaintează încrezători, orientându-se după cel din față, care la rândul-i se va prăbuși. Draga mea, ne îndreptăm într-acolo unde vor să ne ducă stăpânii, stăpânilor noștri. Care și ei la rândul lor, primesc ucaz de la nacealnicii lor. Oamenii politici din țările democratice, nu conduc după voia lor sau a poporului, ci după interesele celor bogăți ce nu se văd. Știi, că în 9 octombrie 1944 a avut loc la Moscova o întâlnire neoficială între Stalin și Churchill.

Fără prezența lui Roosevelt?

Fără... și Roosevelt l-a rugat pe Harriman, recent numit atunci, ambasador la Moscova, să îl reprezinte, dar a fost refuzat de Stalin. Ei, la aceea întâlnire, primul-ministru britanic a atins un subiect, care rămâne până în ziua de astăzi o sursă de controversă între istorici și ziariști. E vorba de înțelegerea referitoare la împărțirea sferelor de influență din Europa Răsăriteană, care a devenit clară abia după ce Ministerul de Externe al URSS a publicat în 1983 o lucrare intitulată „Relațiile sovieto-britanice în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei 1941-1945”. Acolo aflăm că Churchill îi spune lui Stalin: „Am la mine un document, care exprimă punctul de vedere al anumitor cercuri de la Londra.” Și scoțând din buzunarul interior de la piept hârtia gata scrisă a împărțirii, a adăugat: „Trebuie să vorbim doar despre două țări. Una este Grecia, cealaltă, România. Aceasta din urmă nu ne preocupă în mod special, însă Grecia e cu totul altceva.” Ei, ce înțelegem de aici? Păi, înțelegem că „punctul de vedere al anumitor cercuri de la Londra” trebuia respectat. Carevaszică, premierul Angliei, era un simplu emisar al celor cu bani. Și mai înțelegem ceva, anume că împărțirea fusese deja făcută de acele „cercuri” de la Londra și că România i-a

fost oferită lui Stalin înainte ca el să o ceară.

V-ați întors, recent, din Serbia, cu ce impresii?

Am stat prea puțin, dar suficient pentru a înțelege că toți foștii iugoslavi, poartă, la vedere, între faldurile nostalgiei lor, vorbele machedonului meu Goran Stefanovski, dramaturgul care a introdus post-modernismul în teatrul țării sale: „Cu ani în urmă trăiam într-o țară numită Iugoslavia. Îmi iubeam patria și pe conducătorul nostru Tito. Spuneam pe atunci: dacă-mi tai inima vei găsi în ea steaua roșie a Iugoslaviei.” Toți!

Demult, în „grădina de piatră”, am citit pe un evantai de mătase un haiku plin de melancolie: „Dacă îmi deschizi inima, vei găsi cele trei corzi de shamisen zdrobite”. Să fi trecut pe acolo și Goran?

Alegerile pentru Parlamentul European au stârnit afirmații de genul: „Intrând în Europa ne vom pierde identitatea” sau...

Noi ne-am pierdut identitatea și frumusețea sufletului românesc, din ziua în care am fost siliți de alogeni, să înlocuim civilizația de sat, pe care copiii alduiți ai românilor au înodat-o cu geniu de cea apuseană în veacul al XIX-lea, cu cultura erotică-comercială a cartierelor proletare din secolul XX. Dar geografic, noi nu am părăsit niciodată acest continent, căruia, acum, dorim să-i redescoperim educația, cultura, civilizația. Deși, văzând calitatea umană și intelectuală a celor pregătiți pe interese de coterie să ne reprezinte la Bruxelles, mă tem că va trebui să ne ajutăm singuri, rostind rugăciuni împotriva prostiei.

Cel dintâi Suveran Pontif, care a efectuat o vizită în România, a fost Papa Ioan-Paul al II-lea, în anul 1999. Era prima dată de la Marea

Schismă din 1054, când un papă vizita o țară majoritar ortodoxă. După 20 de ani, o nouă vizită, un alt Papă. Cum comentați?

Acea vizită a Papei Ioan-Paul al II-lea, de care ai amintit, vizită care a deschis enorm imaginea României în lume cosmetizând-o, întrucâtva, după războiul român-român de după 1989, o datorăm și, este bine să aflăm asta, pentru a ști cui să purtăm recunoștință, celui luceafăr al înțelepciunii, cum l-a numit Părintele Cleopa, pe fratele aromân Andrei Scrima, fiul strălucitului poet Nacu Scrima. Părintele Scrima pe care Franța catolică îl socotea „fratele nostru din Răsărit, inteligent și frumos ca un serafim”. Acum, vizita aceasta a Papei Francisc, îmi amintește de observația ortodoxului Arseni, atunci când l-a însoțit la Viena, pe Ambrogio, în catedrala Sfântul Ștefan, la o mesă catolică: „Dumnezeul nostru este mai aproape și mai cald, al lor e mai înalt și mai măreț.” Asta ca să știm, pe care parte a mesei ecumenice vom sta.

Spuneți, la o trecută întâlnire, că Biblia poate fi recitată.

Nu eu, genialul Fănuș spunea că „Biblia e atât de frumoasă că trebuie s-o reciti.”

Ce mi-ați putea recita acum și aici, în mijlocul livezii, din Biblie?

„El a stăpînit din țară ascunșii pași ai soaptelor păgâne...” E vorba de regele Asa, fiul Anei și urmașul lui David. Sau: „Un norișor cât urma unui picior de om scotea apă din mare.”

Și din poezia românească?

„Vino să te-mpodobesc cu brățări, / Pe fiecare deget să-ți pun câte-o rimă / și rouă din acest buchet de cântări.”

Ureche!

Da, și te felicit, că publici deseori din creația acestui mare poet, venit în lumea noastră, cu toată poezia după el.

Dialog consemnat de
ROXANA FURDEAN,
pentru „ALMANAHUL DOBROGEA 2019”

Ediție coordonată de Roxana FURDEAN